

پیام های آسمان سال هشتم

دوره اول متوسطه

شامل : توضیح کلیات درس به درس با جزئیات کامل

قابل استفاده : دانش آموزان سال هشتم - دوره اول متوسطه

اثری از:

علیرضا یوسفیان پور

فهرست

۵

فصل اول - خداشناسی

۱۶

فصل دوم - معاد

۲۲

فصل سوم - راهنماشناسی

۳۳

فصل چهارم - راه وتوشه

۴۵

فصل پنجم - اخلاق

۸۰

فصل ششم - جامعه اسلامی

فصل اول : خداشناسی

۱ آفرینش شگفت انگیز

آفرینش شگفت انگیز و بی نظیر جهان و مخلوقات
هدف آفرینش

آفرینش شگفت انگیز

نگاه ما به پدیده های اطرافمان معمولاً نگاهی سریع و گذراست ؛ به همین دلیل در نگاه اول ، بسیاری از جزئیات از چشم ما پوشیده می ماند .
شگفتی های جهان آفرینش که بسیاری از آنها در وجود خود ما انسا نها قرار دارد بخشی از دیدنی های این جهان زیبا است . ما معمولاً بی توجه از کنار آنها عبور می کنیم .

کافی است دست کم برای یک روز ، نگاهمان را به جهان تغییر دهیم تا برای اولین بار به برخی شگفتی ها پی ببریم .

آفرینش چشم

محافظت از چشم با حصار استخوانی
اطراف چشم
جلوگیری از تابش شدید نور به چشم
و ورود عرق پیشانی به چشم ها
جلوگیری از ورود گرد و غبار به
چشم توسط مژه ها
خارج شدن اشک از چشم به دلیل
بادامی شکل بودن

ویژگی های چشم انسان

پیشرفته ترین ، عجیب ترین
بهترین دوربین دنیا
بسیار سبک و زیبا به راحتی حرکت
بدون فیلم تا ده ها سال فیلمبرداری
شست و شوی خود از گرد و غبار
تعمیر و تنظیم طبیعی در مشکلات
تنظیم خودکار عدسی با توجه به نور
خاموش و بسته شدن خودکار

این همه شگفتی باعث شده است که دانشمندان و مخترعان بزرگ ، با الگو گرفتن از آن ، موفق به ساخت دوربین ها ، میکروسکوپ ها و تلسکوپ های دقیق شوند .

امام علی (ع) دربارهٔ آفرینش انسان می فرماید :

از (خلقت) این انسان باید تعجب کرد که با تکه ای چربی نگاه می کند ، با پاره ای گوشت سخن می گوید و با چند استخوان (ریز) می شنود .

این همه شگفتی هایی که در جهان هستی وجود دارد ، نشانهٔ چیست ؟
آیا می توان گفت تمامی این امور ، به طور تصادفی به وجود آمده و کسی آنها را
نساخته است ؟

پاسخ :

اگر انسان بادقت به نظم شگفت انگیز جهان و تمامی مخلوقات بنگرد فقط به یک نتیجه خواهد رسید که این نظم های شگفت انگیز و بی نظیر قطعاً ناظمی داشته است و این ناظم کسی نیست جز خداوند دانا و توانا .

« أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبْلِ كَيْفَ خُلِقَتْ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ
وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ »
ترجمه:

آیا به شتر نمی نگرند که چگونه آفریده شده است ؟ و به آسمان که چگونه برافراشته شده است ؟ و به کو هها که چگونه پا برجا و استوار شده اند ؟ و به زمین که چگونه گسترده گشته است ؟ پس تو (ای پیامبر) تذکر ده که تو فقط تذکر دهنده ای .

هدف آفرینش

آیا ممکن است خداوند دانا و حکیم ما ، این جهان زیبا و شگفت انگیز را بیهوده و بی هدف آفریده باشد ؟
هدف از این آفرینش شگفت انگیز چیست ؟

پاسخ : خیر ، همهٔ مخلوقات برای هدفی آفریده شده اند

امام علی (ع) در پاسخ به این سؤال می فرماید :
خداوند تمام آنچه را که در زمین است برای شما آفریده است تا درباره آنها بیندیشید
و با استفاده از آنها به بهشت راه یابید و خودتان را از عذاب دوزخ برهانید .

خداوند مهربان که از هر کسی نیازهای ما را بهتر می داند :
جهان را طوری آفریده است ← تا بتوانیم به بهترین شکل در آن زندگی کنیم
به ما چشم داده است ← تا با دقت به نشانه های علم و قدرت اش نگاه کنیم
به ما عقل داده است ← تا درباره آنچه می بینیم فکر کنیم و از دنیای پیرامون
خود درس خدشناسی بیاموزیم .

دنیا را پر از نعمت ها و زیبایی هایش کرده است ← تا بدانیم چقدر ما را دوست
دارد

ما نیز باید خدا را دوست بداریم و اطاعتش کنیم ← رسیدن به بهشت زیبای خدا

خودت را امتحان کن

(۱) از نظم شگفت انگیز جهان و مخلوقات درون آن ، چه نتیجه ای می توان گرفت؟

(۲) با توجه به سخن حضرت علی(ع) توضیح دهید که خداوند آنچه در زمین است را
با چه هدفی برای انسان خلق کرده است .

سؤال

(۱) با توجه به آیات شریفه « افلا ينظرون إلى الابل كيف خلقت و إلى السماء كيف رفعت و » اگر
انسان با دقت به اطراف خود بنگرد به چه نتیجه ای خواهد رسید ؟

- (۲) کافی است برای یک روز را به جهان دهیم تا برای اولین بار به برخی شگفتی ها پی ببریم .
- (۳) خداوند مهربان به ما داده تا درباره آنچه می بینیم فکر کنیم و از دنیای پیرامون خود ، درس بیاموزیم .
- (۴) از خلقت این انسان باید تعجب کرد که با تکه ای چربی می کند و با پاره ای سخن می گوید و با چند می شنود .
- (۵) نگاه ما به پدیده های اطرافمان ، نگاهی آهسته و گذراست
- (۶) دانشمندان و مخترعان بزرگ ، با الگو گرفتن از تکنولوژی ، موفق به ساخت دوربین ها ، میکروسکوپ ها و تلسکوپ های دقیق شده اند .
- (۷) نظم های شگفت انگیز و بی نظیر خلقت، قطعاً تصادفی به وجود نیامده است.
- (۸) خداوند دنیا را پر از نعمت ها و زیبایی ها آفریده است تا بدانیم چقدر ما را دوست دارد. به نظر شما وظیفه ما در مقابل خداوند چیست؟
- (۹) چرا در مواجهه با دنیای پیرامون، در نگاه اول بسیاری از جزئیات از چشم ما پوشیده می ماند؟
- (۱۰) در خصوص پیشرفته ترین و عجیب ترین دوربین دنیا ، کدام مورد نادرست می باشد ؟
- (۱) این دوربین بسیار سبک و زیباست و به راحتی حرکت می کند .
- (۲) در هر زمانی با توجه به میزان نور، عدسی اش به صورت خودکار تنظیم می شود .
- (۳) یک فیلم داخل آن باشد تا ده ها سال می تواند بدون کمترین مشکلی فیلمبرداری کند .
- (۴) اگر کمی گرد و غبار داخل اش شود، خود به خود به کار افتاده و خودش را شست و شو می دهد .

۲ عفو و گذشت

آمرزندهٔ پرده پوش

انسانهایی الهی

گذشت زیبا

آمرزندهٔ پرده پوش

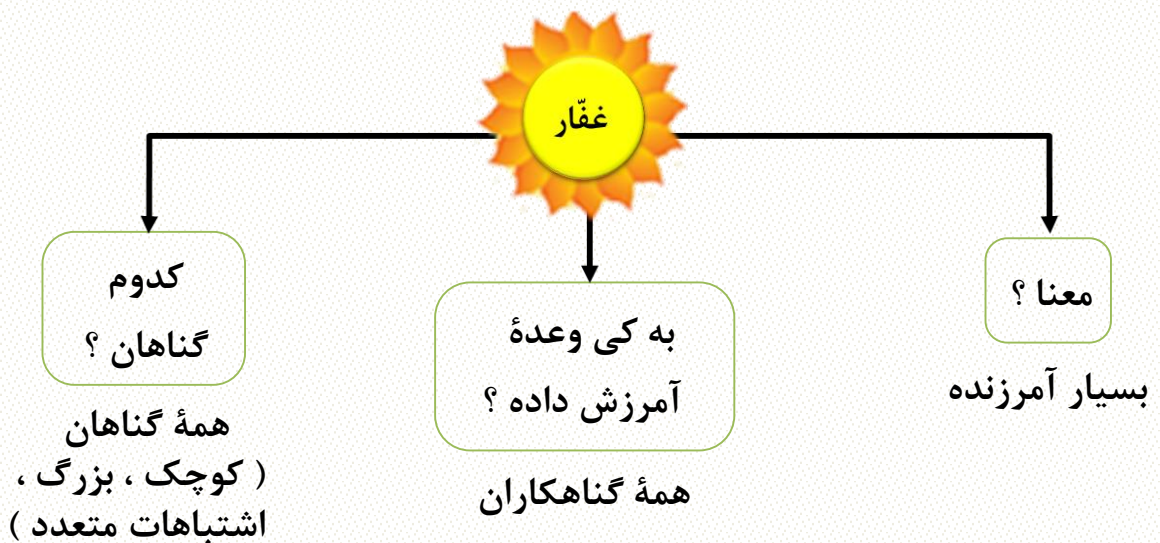
نکات مهم :

همهٔ مشکلات مردم به خاطر گناهان خودشان است
برای حل مشکلات باید از خداوند طلب بخشش کنیم ، به درگاه خداوند دعا کنیم و
با خدا مناجات کنیم

کسی که مرتکب گناهان بزرگی شده و توبه نکرده و با جماعتی مشغول دعا کردن
است حضور او در آن جمع سبب می شود دعای دیگران نیز مستجاب نشود .

کسی که توبه کند و به سوی خدا بازگردد ، دیگر گناهکار نیست .

خداوند آمرزندهٔ پرده پوش .

بررسی دو جمله بسیار مهم :

○ خداوند تمامی گناهان هر کسی را که پشیمان شده باشد و بخواهد راه درستکاری و تقوا را در پیش بگیرد می آموزد .

○ کافی است بنده ای از کار زشتش پشیمان شود و تصمیم به ترک آن بگیرد و اعمال شایسته انجام دهد در این صورت خداوند وعده قطعی داده است که حتماً او را می بخشد .

دقت کن !!!

اگر حق الناس بر عهده کسی باشد ، برای توبه کردن ، پشیمانی کافی نیست و انسان باید حقوق مردم را جبران کند .

« قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ »
ترجمه :

بگو : ای بندگانم که بر خود زیاده روی روا داشته اید از رحمت خداوند نومید نشوید ؛ زیرا خدا همه گناهان را می آموزد که او خود آمرزنده مهربان است .

« وَ أَنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ »
ترجمه :

و به یقین من آمرزنده کسی هستم که توبه کند و ایمان بیاورد و کار شایسته انجام دهد و سپس هدایت شود .

فعالیت

با توجه به آیات بالا توضیح دهید اگر خداوند غفار نبود ، چه اتفاقی می افتاد؟ غفار بودن خدا چه تأثیری در زندگی مردم دارد؟

برخی از مردم هرگز حاضر نیستند خطاهای دیگران را ببخشند . عده ای هم فقط از اشتباهات کوچک دیگران ، چشم پوشی می کنند ، اما نمی توانند از اشتباهات بزرگ آنان بگذرند .

به نظر شما خداوند کدام گروه از بندگان را بیشتر دوست دارد؟

خداوند خود بسیار آمرزنده است ، بندگان را نیز دعوت به بخشش خطاهای دیگران می کند .

« وَ لِيَعْفُوا وَ لِيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ »

ترجمه :

(مؤمنان) باید عفو و گذشت پیشه کنند و از (یکدیگر) در گذرند آیا دوست نمی دارید که خدا هم شما را بیامرزد ؟ و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان

ثمرات بخشش ، عفو و گذشت از خطاهای دیگران

رنگ و بوی صفت الهی (غفار) را به خود می گیریم .

خداوند خشنود می شود .

از گناهان ما می گذرد و ما را می بخشد .

ما را از رحمت بیشتر الهی بهره مند می کند .

ما را در میان مردم عزیز و سربلند می سازد .

پیامبر (ص) می فرماید :

اهل گذشت باشید ، بی تردید عفو و گذشت ، بنده را عزیز و سرافراز می گرداند . پس ، از یکدیگر بگذرید تا خداوند شما را عزیز و سرافراز گرداند .

دقت کن !!!

کسی که در هنگام خشم از خطاهای دیگران ، با انتقام و تنبیه خود را آرام می کند به زیان خودش عمل کرده است .

چه زمانی گذشت از خطای انسان خطاکار موجب اصلاح رفتارش می شود ؟

خطاهای چه کسانی را نباید نادیده گرفت و چشم پوشی از آن چه عواقبی دارد ؟

فعالیت

در جامعه ای که هیچ کس حاضر به عفو و بخشش خطاهای دیگران نباشد ، چه اتفاقی خواهد افتاد؟

جدول زیر را مانند نمونه کامل کنید :

گذشت از خطا پسندیده است	نباید از خطا چشم پوشی کرد

نکات مهم :

توصیف مالک اشتر : اندام ورزیده - قد بلند - چهره آفتاب سوخته
زخم شمشیر بر صورت - فرمانده لشکر اسلام - نامش دل شیر را آب می کند -
پهلوانان دشمن از شنیدن نامش به خود می لرزند .

جواب مالک اشتر به فرد خطاکار :

اشتباه می کنی. به خدا سوگند، من فقط به خاطر دعا برای تو به مسجد آمدم. وقتی
دیدم تو بی دلیل مردم را آزار می دهی ، دلم برایت سوخت . فهمیدم که متوجه
زشتی کار خودت نیستی . برای همین به مسجد آمدم تا دعا کنم و از خدا بخواهم که
تو را به راه راست هدایت کند

خودت را امتحان کن

۱) غفّار یعنی چه؟ چرا خداوند با این صفت شناخته می شود؟

۲) گذشت از خطاهای دیگران چه فایده ای برای انسان دارد؟

۳) توضیح دهید با چه شرایطی گذشت از خطاهای دیگران شایسته است .

(۱) پیام آیه شریفه « و اِنِّیْ لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰی » را بنویسید ؟

(۲) عفو و گذشت از خطاهای دیگران موجب خدا می شود و انسان را در میان مردم می سازد .

(۳) اگر حق الناس بر عهده کسی باشد ، برای توبه کردن ، کافی نیست و انسان باید را جبران کند .

(۴) کسی که در هنگام خشم از خطاهای دیگران ، با خود را آرام می کند ، به خودش عمل کرده است .

(۵) خداوند به همه گناهکاران وعده آمرزش داده است

(۶) گذشت از خطای دیگران در هر شرایطی توصیه می شود .

(۷) خداوند بخشایشگر ، کدام یک از گناهان انسان را می آمرزد ؟

(۸) اگر از خطاهای کسانی که اشتباهات خود را نمی پذیرند و تصمیمی برای ترک آنها ندارند ، چشم پوشی کنیم چه عواقبی را به دنبال خواهد داشت ؟

(۹) مالک اشتر با فردی که به او بی احترامی کرده بود ، چگونه رفتار کرد ؟

(۱۰) با توجه به آیه « قُلْ یَا عِبَادِیَ الَّذِیْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰی اَنْفُسِهِمْ ... » چرا بندگان خدا نباید از رحمت خداوند ناامید شوند ؟

(۱) زیرا خداوند انسان را هدایت می کند .

(۲) چون خداوند برخی گناهان انسان را تحت هر شرایطی می آمرزد .

(۳) زیرا اگر انسان پشیمان شده باشد و راه درستکاری و تقوا را در پیش بگیرد خداوند همه گناهان او را می آمرزد .

(۴) چون خداوند نعمت های مادی و معنوی فراوانی در اختیار انسان قرار داده است .

(۱۱) پیامبر(ص) می فرماید : اهل گذشت باشید ، بی تردید عفو و گذشت بنده را

(۱) خشنود و آرام می کند . (۲) اصلاح و دانا می کند .

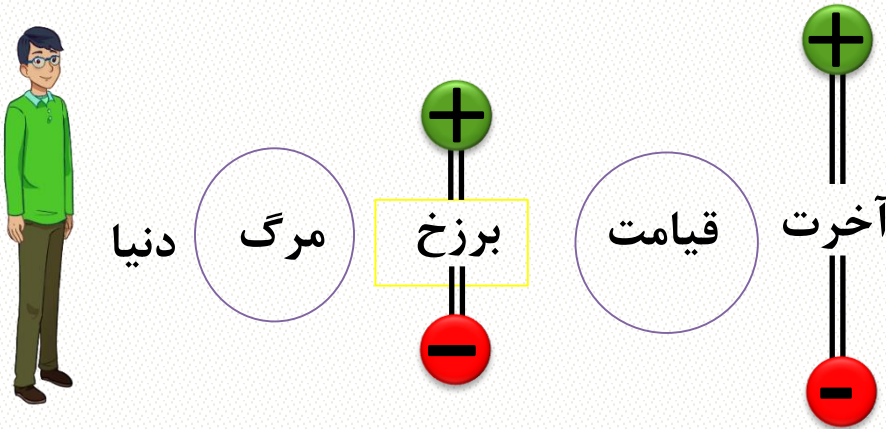
(۳) عزیز و سرافراز می گرداند . (۴) به بهشت رضوان می رساند .

فصل دوم : معاد

۳ همه چیز در دست تو

توصیف جهنم
جهنم آفرینان

توصیف بهشت
بهشت آفرینان

کسی را سراغ داری که هر چه به او بسپاری ، ده برابرش را به تو برگرداند؟
هفتاد برابر؟ هفتصد برابر؟ بی اندازه و بی پایان چطور؟

توصیف بهشت

توصیف بهشت (پاداش خداوند به نیکوکاران) :

درهای بهشت گشوده می شود و فرشتگان خوش آمدگویان به استقبال مؤمنان می آیند .
سرزمینی به وسعت تمام آسمانها و زمین ، پوشیده از باغ های بزرگ و قصرهای باشکوه و زیبا .
رودهایی از شیر و عسل و آب زلال که در آنها دانه های مروارید غلتان است .
خدمتکاران مؤدب و زیبا در کمال احترام از شما با غذاهای لذیذ و نوشیدنی های بهشتی پذیرایی می کنند .

توصیف بهشت (پاداش خداوند به نیکوکاران) :

هر میوه ای که بخواهید وجود دارد . همین که در دلتان قصد می کنید میوه ای را بخورید ، آن درخت شاخه هایش را پایین می آورد و میوه هایش را دسترس قرار می دهد .

نیکوکاران در بهشت به دیدار یکدیگر رفته و با پیامبران ، امامان و نیکوکاران همنشین اند .

با لباس های حریر بر روی تخت های زیبایی در کنار هم نشسته و با مهربانی با یکدیگر گفت و گو می کنند .

اینجا از بیماری ، ترس ، اندوه و خستگی خبری نیست .

آنچه شیرینی این نعمت ها را برایشان بیشتر می کند :

این است که هیچ گاه نعمت های بی پایان خداوند از آنها گرفته نخواهد شد و آنان همانگونه که خودشان آرزو دارند ، تا ابد در بهشت خواهند ماند .

« لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ »

ترجمه :

در آنجا هر چه بخواهند برایشان (فراهم) است و البته (آنچه) نزد ماست بیشتر (از خواسته های آنها) است .

بهشت آفرینان

این همه پاداش بهشت در برابر چیست ؟ (نتیجه چیست ؟)

۱- بهشتیان با اعمال صالحی که در دنیا انجام می دهند این نعمت ها را برای زندگی خود در بهشت ذخیره می کنند .

۲- خداوند مهربان هم تلاش آنها را می بیند ، برای قدردانی از آنها پاداش شان را ده ها و گاهی صدها برابر می کند و چنین هدایای ارزشمندی را در بهشت به آنان می بخشد .

۱+۲- در حقیقت نعمت های بهشت ، نتیجه اعمال نیک انسان ها در دنیا و لطف و بخشش فراوان خداوند به آنها در آخرت است .

پیامبر (ص) می فرماید :

در بهشت فرشتگانی را دیدم که با خشت هایی از طلا و نقره قصری می ساختند . آنها گاهی دست از کار می کشیدند و بعد از مدتی دوباره شروع به ساختن می کردند . از آنان پرسیدم : چرا ناگهان دست از کار می کشید؟ گفتند : وقتی مصالح ساختمانی ما تمام می شود ، دیگر نمی توانیم کار کنیم . پس منتظر می شویم تا دوباره برای ما مصالحی بفرستند .

پرسیدم : مصالح کار شما چیست؟ گفتند : هنگامی که مؤمنی در دنیا می گوید : « سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر » این کلمات او در این جهان تبدیل به خشت های طلا و نقره می شود و ما برای او با این خشت ها قصر می سازیم و هرگاه گفتن این کلمات را قطع کند ، مصالح ما نیز تمام می شود

توصیف جهنم

توصیف جهنم (زندان ستمکاران) :

در قعر درّه ای بسیار عمیق ، آتش از هر سو زبانه می کشد و ستمکاران مغرور مانند هیزم ، آتش می گیرند و می سوزند .

فریاد های گوش خراش جهنمیان و صدای مهیب آتش ، از فاصله های دور ، هر دلی را از ترس می لرزاند .

ستمگرانی که در دنیا مؤمنان را آزار می دادند ، اینجا با صورت های سیاه و زشت در میان آتش به دنبال آب و غذا می گردند ، اما نه آبی هست و نه غذایی .

سرانجام کسانی است که به خدا و فرستادگانش ایمان نداشتند و روز قیامت را انکار می کردند ، ستمکارانی که مردم را اذیت می کردند و از هیچ گناهی روی برنمی گردانند

به محض ورود کسی به جهنم ، جهنمیان با ناسزا و نفرین به استقبال او می روند

گروهی به گروهی دیگر که در دنیا با یگدیگر دوست بودند می گویند :

A شما در دنیا ما را گمراه کردید ، پس باید عذاب ما را هم به دوش بکشید

B مجبور نکرده بودیم ، خودتان به دنبال ما می آمدید ، ما عذاب خودمان را هم ...

توصیف جهنم (زندان ستمکاران) :

سپس همگی به سراغ شیطان رفته و می گویند :

A+B تو بودی که همه ما را گمراه کردی و به جهنم کشاندی .

C خداوند به شما وعده های راست داد و من وعده های دروغ ، شما خودتان وعده های

راست خداوند را کنار گذاشتید پس به جای سرزنش من خودتان را سرزنش

اینجاست که جهنمیان به فرصت های از دست رفته فکر می کنند و با حسرت و پشیمانی می گویند :

« ای کاش ، در دنیا با فلان شخص دوست نمی شدیم . ای کاش ، اصلاً مشتی خاک بودیم و امروز چنین حالی نداشتیم . ای کاش ، ایمان داشتیم و عمل صالحی انجام می دادیم ... »

توصیف جهنم

عذاب جهنم نتیجه چیست ؟

عذاب ها همان کارهای زشتی است که دوزخیان از دنیا برای خودشان پیش فرستادند ، یعنی هر یک از زشتی ها به صورت عذابی دردناک می آید و به نزد صاحبش بازمی گردد .

نتیجه : جهنم را خود جهنمیان با اعمال خود به وجود آورده اند .

آزردن دیگران با زبان در دنیا

قرار گرفتن در محاصره مارها و عقرب های گزنده در جهنم

به نظر شما چرا جهنمیان در جهنم عذاب می شوند؟

در قرآن کریم می خوانیم :
 عده ای در روز قیامت می گویند : « اگر ما به پندهای پیامبران عمل می کردیم یا به
 نتیجه کارهای خودمان می اندیشیدیم ، اکنون در جهنم نبودیم »
 به نظر شما این افراد از کدا میک از نعمت هایی که داشته اند به درستی استفاده
 نکرده اند؟

خودت را امتحان کن

(۱) عذاب های جهنم را چه کسی به وجود آورده است؟ توضیح دهید .

(۲) وقتی گناهکاران اشتباهات خود را به گردن شیطان می اندازند ، او چه پاسخی به
 آنها می دهد؟

(۳) آیا نعمت ها و پاداش های همه بهشتیان مانند یکدیگر است؟ چرا؟

سؤال

(۱) با توجه به آیه شریفه « لَهِمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ » خداوند مهربان درباره
 وسعت نعمت های بهشت چه فرموده است ؟

- (۲) نعمت های بهشت نتیجه در دنیا و فراوان خداوند به آنها در آخرت است .
- (۳) بهشت ، سرزمینی به وسعت
- (۴) بهشت ، پاداش خداوند به می باشد .
- (۵) به محض ورود کسی به جهنم ، جهنمیان با و به استقبال او می روند .
- (۶) نیکوکاران در بهشت با پیامبران و امامان همنشین هستند .
- (۷) هیچ گاه نعمت های بی پایان خداوند از بهشتیان گرفته نخواهد شد .
- (۸) برای قدر دانی از بهشتیان خداوند مهربان به اندازه تلاش آن ها پاداش می دهد .
- (۹) جهنم سرانجام چه کسانی است ؟
- (۱۰) کسی که در دنیا همیشه با زبانش دیگران را آزار می دهد ، نتیجه عمل خود را چگونه خواهد دید ؟
- (۱۱) جهنمیان به فرصت های از دست رفته فکر می کنند و با حسرت و پشیمانی می گویند :
- (۱) شما در دنیا ما را گمراه کردید ، پس باید عذاب ما را هم به دوش بکشید .
- (۲) ما این عذاب را نمی توانیم تحمل کنیم .
- (۳) ای کاش در دنیا با فلان شخص دوست نمی شدیم .
- (۴) شیطان تو بودی که همه ما را گمراه کردی و به جهنم کشاندی .
- (۱۲) با توجه حدیث پیامبر(ص) ، هنگامی که مؤمنی در دنیا می گوید :
 «..... این کلمات او در جهان دیگر تبدیل به می شود.»
- (۱) « سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر » - خشت های طلا و نقره
- (۲) « سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر » - غذاهای لذیذ و نوشیدنی های بهشتی
- (۳) « اشهد انّ محمداً رسول الله » - خشت های طلا و نقره
- (۴) « اشهد انّ محمداً رسول الله » - غذاهای لذیذ و نوشیدنی های بهشتی

فصل سوم : راهنما شناسی

۴ پیوند جاویدان

نعمت اهل بیت

قرآن معجزه جاویدان و پیامبر(ص) اولین معلم قرآن

تربیت معلمان آینده

« ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ »

ترجمه :

پس در آن روز درباره نعمت از شما سؤال خواهد شد .

امام صادق (ع) فرمود :

خداوند کریم تر و شأنش بالاتر از آن است که طعامی به بنده اش بدهد و آن را برایش حلال و گوارا سازد ، آنگاه از آن بازخواست نماید ؛ بلکه منظور از نعیم در این آیه ، نعمت محمد و آل محمد است که به شما ارزانی داشته است . در روز قیامت درباره نعمت ولایت ما اهل بیت از شما سؤال خواهد شد . «

فعالیت

به نظر شما علت تأکید قرآن بر نعمت اهل بیت چیست؟

تمامی چیزهایی که برای رستگاری انسان در دنیا و آخرت مورد نیاز است ، گنجانده شده است ، هر کس به قرآن مراجعه کند ، می تواند در سطح فهم و دانش خود از آن بهره ببرد .

خداوند حکیم ، پیامبر اکرم را اولین معلم قرآن قرار داد ؛ زیرا ایشان بهتر از هر انسان دیگری می داند که هر آیه از قرآن در چه زمانی و به چه علتی نازل شده است و مفهوم و تفسیر واقعی آن چیست . پیامبر اعظم برای انجام رسالت مهمی که بر عهده داشت ، با تمام وجود به بیان معارف الهی قرآن و آموزش مردم زمان خود پرداخت . مردم هر سؤالی داشتند از پیامبر رحمت می پرسیدند و هیچ گاه دچار حیرت و سرگردانی نمی شدند .

تربیت معلمان آینده

مردمی که پس از وفات رسول خدا به دنیا می آیند ، چگونه باید راه رستگاری خود در دنیا و آخرت را پیدا کنند؟

خداوند برای راهنمایی آنان که اتفاقاً جمعیتشان از مردم زمان پیامبر اعظم به مراتب بیشتر است چه تدبیری اندیشیده است؟

رسول خدا از ابتدای بعثت ، به دستور خداوند برنامه کامل و دقیقی برای هدایت مردم طراحی کرده بود که حتی سعادت انسان های پس از خود را نیز تضمین می کرد . این برنامه عبارت بود از تربیت معلمان ویژه برای فهم و آموزش معارف عمیق قرآن .

چه کسی می توانست شایسته ترین فرد برای هدایت مردم پس از رسول خدا باشد ؟

بهترین فرد برای این جایگاه ، امام علی (ع) بود ، به دلایل زیر :

۱- از کودکی در آغوش پر محبت پیامبر خدا پرورش یافته بود .

۲- از هر کس دیگری به پیامبر نزدیک تر بود .

۳- از کودکی در اثر تربیت کامل پیامبر از علوم الهی برخوردار شده بود .

پیامبر(ص) ← اسرار و نکات عمیق قرآن ← علی (ع) ← امامان پس از خود

امام علی (ع) :

من از کودکی با رسول خدا بودم و او هر روز ، دری از علم به رویم می گشود و اخلاق و آداب نیک را برایم آشکار می ساخت و دستور می داد پیوسته از او پیروی کنم . هیچ آیه ای بر پیامبر نازل نمی شد ، مگر اینکه آن را برای من قرائت می کرد . او می خواند و من با خط خودم آن را می نوشتم و سپس تفسیر و تأویل آن آیه را به من می آموخت و از خداوند درخواست می کرد که قدرت فهم و حفظ آن را به من عطا کند . پس هرچه از حلال ، حرام ، امر ، نهی و اتفاقات گذشته و آینده که خداوند به او آموخته بود ، همه را به من آموخت و من آنها را حفظ کردم و با دعای پیامبر حتی یک حرف از آن را هم فراموش نکردم .

کلمات کلیدی :

از کودکی با رسول - هر روز دری از علم - اخلاق و آداب نیک - دستور به پیروی پیوسته - قرائت و خواندن آیات - من می نوشتم تفسیر و تأویل آیات - درخواست از خدا برای عطا قدرت فهم و حفظ آموختن حلال ، حرام ، امر ، نهی و اتفاقات گذشته و آینده که از خدا آموخته بود - من حفظ کردم و با دعای پیامبر حتی یک حرف فراموش نکردم

امام علی (ع) :

روزی رسول خدا به من فرمود : ای علی ، آنچه برایت می گویم ، بنویس . گفتم : ای رسول خدا ، آیا بیم آن را دارید که سخنان شما را فراموش کنم؟ فرمود : نه ، بیم فراموشی بر تو ندارم ؛ زیرا خدا خواسته است که تو را حافظ احکام و معارف دین قرار دهد ، اما اینها تنها برای تو نیست ؛ بلکه برای امامان بعد از تو نیز هست ، برای آنها بنویس . آن گاه رسول خدا به پسرم حسن اشاره کرد و فرمود : اولین اینها ، حسن است . سپس نگاهی به حسین کرد و فرمود : دومین آنها حسین است و بقیه از فرزندان حسین هستند .

اصحاب پیامبر(ص) ، بارها و بارها از ایشان شنیده بودند که می فرمود :

ای مردم ، من از میان شما می روم و دو چیز گرانبها را در میان شما باقی می گذارم . تا وقتی به آن دو پناه ببرید گمراه نخواهید شد ؛ یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیتم . این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا آن هنگام که در کنار چشمه کوثر به من ملحق شوند ، پس خوب مراقب باشید که بعد از من با این دو چگونه رفتار می کنید .

حدیث ثقلین

پناه بردن به قرآن و اهل بیت پیامبر (ص) ← راه رسیدن به سعادت و بهشت
رها کردن هر یک از این امانت های ارزشمند الهی ← سرگردانی و گمراهی

فعالیت

آیات زیر را با دقت بخوانید :

(۱) إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

این قرآن کریمی است که در کتاب محفوظی جای دارد جز پاکان نمی توانند به آن دست زنند (دست یابند)

(۲) إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

خداوند فقط می خواهد پلیدی و گناه را از شما اهل بیت (پیامبر) دور کند و شما را کاملاً پاک سازد .

این آیات را کنار هم قرار دهید و درباره پیامی که از آنها در می یابید در کلاس گفت و گو کنید .

خودت را امتحان کن

(۱) چرا خداوند پیامبر اکرم (ص) را اولین معلم قرار داد؟

(۲) پیامبر اکرم (ص) برای هدایت مردم بعد از خود چه برنامه ای طراحی کرده بود؟

(۳) حدیث ثقلین را بنویسید .

(۱) با توجه به آیه شریفه « ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ » در کدامروز و درباره چه نعمتی از انسان سؤال خواهد شد ؟

(۲) هر کس به معجزه جاویدان پیامبر(ص) مراجعه کند ، می تواند در سطح و خود از آن بهره‌برد .

(۳) خداوند حکیم ، را اولین معلم قرآن قرار داد .

(۴) از کودکی با رسول خدا بودم و او هر روز ، دری از به رویم می گشود و اخلاق و را برایم آشکار می ساخت .

(۵) پیامبر با تمام وجود به بیان معارف الهی قرآن و آموزش مردم زمان خود پرداخت و مردم هر سؤالی داشتند از پیامبر رحمت می پرسیدند و گاهی دچار حیرت و سرگردانی می شدند .

(۶) همه انسان ها خودشان می توانند به عمق علوم و معارف عمیق قرآن دست یابند .

(۷) پیامبر خدا اسرار و نکات عمیق قرآن را به حضرت علی (ع) آموخت .

(۸) با توجه به حدیث ثقلین ، تنها راه رسیدن به سعادت و راهیابی به بهشت زیبای خداوند چیست ؟

(۹) شایسته ترین فرد برای هدایت مردم پس از رسول خدا (ص) چه کسی بود ؟ توضیح دهید .

(۱۰) چرا پیامبر (ص) ، اسرار و نکات عمیق قرآن را به حضرت علی (ع) آموخت ؟

(۱) پیامبر(ص) می فرمود : « ای مردم من از میان شما می روم و دو چیز گرانبها را در میان شما باقی می گذارم » این سخن بعدها به حدیث مشهور شد و رها کردن هر یک از این امانت های ارزشمند الهی ، نتیجه ای جز نخواهد داشت .

(۱) ثقلین - سرگردانی و گمراهی (۲) کساء - افسردگی و بی قراری

(۳) ثقلین - افسردگی و بی قراری (۴) کساء - سرگردانی و گمراهی

(۱۲) خداوند خواسته است پس از رحلت رسول خدا ، چه کسانی را حافظ احکام و معارف دین قرار دهد ؟

(۱) معجزه جاویدان پیامبر(ص) (۲) امام حسن و امام حسین (ع)

(۳) حضرت مهدی (ع) و اصحاب ایشان (۴) حضرت علی (ع) و امامان پس از ایشان

۵ روزی که اسلام کامل شد

واقعه بزرگ غدیر

بهترین انتخاب (جانشینی حضرت علی (ع) به جای پیامبر(ص))

گروهی را برای مأموریت می فرستاد (یکی را سرپرست گروه)

تا دچار تفرقه و سردرگمی نشوند

در جنگ هایی که خود حاضر نبود (چندین نفر به ترتیب فرمانده)

تا اگر یکی آسیب دید ، نفر دیگر فرماندهی را بر عهده بگیرد

چند روز می خواست به سفر برود (فردی را تعیین می کرد)

تا در غیاب او به اداره امور مسلمانان بپردازد

پیامبر خدا که در زمان حیات خود ، مسلمانان را بدون راهبر و امام رها نمی کرد ، آیا ممکن است وقتی که باید برای همیشه آنها را ترک کند ، امت بزرگ اسلامی را بدون راهبر رها نماید و جانشینی برای خود تعیین و معرفی ننماید؟

حج

هر کس توانایی دارد خودش را به مراسم حج برساند - صحرای حجاز لبریز از جمعیت بیش از ۱۲۰ هزار نفر مسلمان از مدینه ، یمن ، عراق و ... - در هنگام مناسک حج ، چشم ها و گوش ها همه متوجه پیامبر خداست - حال و هوای مکه عجیب است و از همه عجیب تر ، حالت خود پیامبر است . گویی نگران چیزی است یا می خواهد خبر مهمی را به مردم بدهد که هنوز زمانش فرا نرسیده است .

پس از پایان حج

مسلمانان در کاروانی بزرگ از مکه خارج می شوند تا به غدیر خم می رسند در این هنگام جبرئیل امین نازل می شود

« يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ »
ترجمه :

ای پیامبر، آنچه را از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است ، (به مردم) برسان ! و اگر چنین نکنی ، رسالت او را انجام نداده ای ! و خداوند تو را از (خطرات احتمالی) مردم ، نگاه می دارد . آری خداوند ، کافران را هدایت نمی کند .

این چه خبری است که این قدر اهمیت دارد ؟

این چه خبری است که اگر آن را به مردم نرساند ، زحمت های تمام این سال هایش به هدر می رود ؟

این همان خبر مهمی است که مدت هاست ایشان را نگران کرده است . او نگران بود مبادا عده ای از مردم از سر لجاجت ، از این دستور خدا سرپیچی کنند و گمراه شوند . اما اکنون که فرشته وحی دستور خداوند را به ایشان می رساند ، دیگر نگرانی اش برطرف می شود .

« ای مردم ، مرگ برای هر انسانی حتمی است و من نیز مانند دیگر انسان ها خواهم مرد . بدانید که من و شما همگی در برابر خداوند و دین مسئولیم . من به وظیفه خود عمل کردم و پیام های خدا را به شما رساندم و شما را راهنمایی کردم ، ای مردم داوند به من خبر داده است که مرگم نزدیک است . او مرا به سوی خویش دعوت کرده است و من خیلی زود به سوی او خواهم شتافت . پس با شما وداع می کنم و برایتان وصیت مهمی دارم .

ای مردم ، من از میان شما می روم و دو چیز گرانبها را در میان شما باقی می گذارم ؛ تا وقتی به آن دو پناه ببرید گمراه نخواهید شد . یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیتم ؛ این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا آن هنگام که در کنار چشمه کوثر به من ملحق شوند ؛ پس خوب مراقب باشید که پس از من با این دو چگونه رفتار می کنید »

« ای مردم ، تاکنون سرپرستی و رهبری شما به عهده من بوده است . آیا من از سوی خدا رهبر و صاحب اختیار شما نبودم؟ آیا من ولی و راهبر شما نبودم؟ »

« آگاه باشید ، هرکس که من ولی و صاحب اختیار او بوده ام ، هم اکنون این علی سرپرست و ولی اوست . خداوند ، هرکس ولایت علی را پذیرفت ، تو نیز او را تحت سرپرستی و ولایت خویش قرار بده ؛ خدایا ، یاران علی را یاری کن و با دشمنان علی دشمن باش »

« آیا این پیام خداوند را به شما رساندم »

« پس حاضران ، این پیام را به غایبان نیز برسانند »

چند نکته مهم :

پس از سخنان پیامبر(ص) مسلمانان گروه گروه پیش می آیند و این افتخار بزرگ را به امیرمؤمنان تبریک می گویند .
اصحاب پیامبر پیشاپیش بقیه مسلمانان ، ولایت حضرت علی(ع) را به ایشان تبریک می گویند و او را مولای خود می نامند .
این واقعه را تمام دانشمندان مسلمان در کتاب های مهم حدیثی و تاریخی خود ذکر کرده اند ، به گونه ای که برای هیچ مسلمانی(شیعه و سنی) تردیدی در اصل این ماجرا و سخنان پیامبر اکرم وجود نداشته و ندارد .

« الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ . فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَاتَّمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضَيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا »
ترجمه : امروز، کافران از (نابودی) دین شما مأیوس شده اند . پس از ایشان مترسید و از (مخالفت با) من بترسید ! امروز ، دین شما را برایتان کامل کردم ، و نعمت خود را بر شما تمام گردانیدم ، و اسلام را برای شما به عنوان آیین (جاویدان) برگزیدم .

مهم ترین پیام

انتخاب حضرت علی (ع) برای جانشینی پیامبر(ص) توسط خود خداوند انجام شد و جبرئیل امین آن را به اطلاع پیامبر خدا رساند .
جانشینی علی (ع) در روز غدیر موجب ناامیدی کامل مشرکان و منافقان شد . زیرا آنها تصور می کردند چون پیامبر خدا پسری ندارد ، کسی بعد از او نمی تواند رهبری مردم را بر عهده بگیرد ، و با وفاتش دین اسلام نیز به فراموشی سپرده خواهد شد . علی (ع) شایسته ترین فرد برای رهبری و هدایت مردم بود زیرا آگاه ترین مردم به قرآن و احکام الهی بود و تمام احکام الهی را از رسول خدا فراگرفته بود .

(۱) پیامبر اکرم (ص) ، در روز غدیر خم ، درباره امیرالمؤمنین چه فرمود و ایشان را به چه مقامی منصوب کرد؟

(۲) چرا در روز غدیر خم ، کافران و منافقان از نابودی اسلام نا امید شدند؟

(۳) چرا بعد از پیامبر خدا تنها امیرمؤمنان شایسته رهبری بر مسلمانان بودند؟

سؤال

(۱) با دقت در آیه ۶۷ سوره مائده « یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک و ان لم تفعل فما بلغت رسالته ... » به سؤالات زیر پاسخ دهید ؟

الف (این آیه چه زمانی و در کجا نازل شد ؟

ب (خبر ویژه ای که پیامبر(ص) باید به مردم ابلاغ کند ، چیست ؟

ج (اهمیت این خبر چه قدر است ؟

(۲) پیامبر(ص) هرگاه گروهی را برای مأموریتی به جایی می فرستاد ، یکی از آنان را گروه قرار می داد تا دچار نشوند .

(۳) پیامبر(ص) : ای مردم برای هر انسانی است. بدانید که من و شما همگی در برابر خداوند و مسئولیم .

(۴) امروز دین شما را برایتان کردم و خود را بر شما تمام گردانیدم .

(۵) انتخاب حضرت علی (ع) برای جانشینی پیامبر(ص) توسط خود خداوند انجام شد و جبرئیل امین آن را به اطلاع پیامبر خدا رساند .

(۶) پس از اتمام سخنان پیامبر(ص) در ماجرای غدیر خم ، مسلمانان همگی به ایشان اقتدا کردند و نماز جماعت خواندند .

۷) برای هیچ مسلمانی (شیعه و سنی) تردیدی در اصل ماجرای غدیر و سخنان پیامبر(ص) وجود نداشته و ندارد .

۸) آیا ممکن است پیامبر(ص) ، امت بزرگ اسلامی را بدون راهبر رها نماید و جانشینی برای خود تعیین و معرفی ننماید ؟

۹) جانشینی حضرت علی (ع) در روز غدیر موجب ناامیدی کامل چه کسانی شد ؟

۱۰) پیامبر(ص) در پایان سخنانشان در ماجرای غدیر خم از مردم حاضر در آنجا چه درخواستی داشتند ؟

۱) از دستور خدا اطاعت کنند و گمراه نشوند .

۲) یاران علی (ع) را یاری کنند .

۳) با دشمنان علی (ع) دشمن باشند .

۴) پیام غدیر را به غایبان نیز برسانند .

۱۱) پیام عبارات شریفه « واللّٰه یعصمک من النّاس » و « و رضیت لکم الاسلام دیناً » به ترتیب و می باشد .

۱) تضمین حفاظت از جان پیامبر - رضایت مردم از قوانین دین اسلام

۲) تضمین حفاظت از جان پیامبر - برگزیدن اسلام به عنوان آیین جاویدان

۳) ابلاغ ولایت حضرت علی (ع) - برگزیدن اسلام به عنوان آیین جاویدان

۴) ابلاغ ولایت حضرت علی (ع) - رضایت مردم از قوانین دین اسلام

فصل چهارم : راه و توشه

۶ نردبان آسمان

مقدمه

آداب نماز (خواندن اذان و اقامه قبل از نماز ، نماز خواندن در مسجد)

شرایط نماز صحیح

امام علی (ع) :

« ای مردم ، مراقب نمازهایتان باشید و خودتان را با نماز به خدا نزدیک کنید . آیا نمی شنوید که وقتی از دوزخیان می پرسند چه چیزی شما را به دوزخ کشانید ، می گویند : « ما از نمازگزاران نبودیم ؟ » به درستی که نماز ، گناهان را مانند برگهای پاییزی فرو می ریزد و غل و زنجیر گناهان را از گردن ها می گشاید . پیامبر خدا ، نماز را به چشمه آبی تشبیه کرده است که در برابر خانه کسی جریان داشته باشد و او هر شبانه روز ، پنج مرتبه خود را در آن شست و شو دهد ؛ پس هرگز آلودگی در بدن او باقی نمی ماند »

نماز ← نزدیکی به خدا

ترک نماز ← دوزخ

نماز ← ریزش گناه مانند برگ های پاییزی

گشایش غل و زنجیر گناهان از گردن

نماز (مانند چشمه آبی) ← در هر شبانه روز ۵ مرتبه شست و شو

ستون دین

معراج مومنان

سد محکمی در برابر شیطان

بیشتر تاکید و سفارش پیشوایان دین در میان احکام

نماز

ترک نماز می تواند انسان را به مرز هولناک کفر و بی ایمانی بکشاند

آداب نماز

نماز اول وقت
نماز به جماعت
نماز خواندن در مسجد
پوشیدن لباس های تمیز و مرتب
خواندن اذان و اقامه قبل نماز

خواندن اذان و اقامه قبل نماز

الله أكبر ← خداوند را از همه بزرگتر شمردن
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ← شهادت به یگانگی خدا دادن
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ← شهادت به پیامبری حضرت محمد(ص)

مهم ترین عقاید همه مسلمانان جهان به عنوان شعار اسلام

با گفتن اذان و اقامه ، عقاید اساسی خود را تکرار و مرور می کنیم

سفارش های بزرگان دین به اذان گفتن سبب شده است اذان گویی ، عملی پسندیده و قابل تقدیر باشد ، به گونه ای که مؤذنان همواره امین و مورد اعتماد و احترام

امام علی (ع) :

« کسی که اذان و اقامه بگوید و به نماز بایستد ، دو صف از فرشتگان پشت سر او به نماز می ایستند که ابتدا و انتهای این دو صف دیده نمی شود ، و کسی که فقط اقامه بگوید و نماز بخواند ، پشت سرش یک صف از فرشتگان به نماز می ایستند . »

پیامبر (ص) :

« بخشی از ثواب نماز همه نمازگزاران ، سهم مؤذنی است که مردم با صدای اذان او به نماز ایستاده اند . »

نماز خواندن در مسجد

چرا توصیه فراوانی به نماز خواندن در مسجد شده است ؟

دلایل اهمیت نماز خواندن در مسجد را بیان کنید ؟

۱- مسجد خانه خداست

۲- انسان در مسجد میهمان خدا می شود

۳- خداوند قادر در پذیرایی از میهمان از همه تواناتر است

۴- در مسجد ذکر و نام خداوند جاری است و معنویت فراوانی در آن وجود دارد

۵- کسی که برای نماز به مسجد می رود نماز را با توجه بیش تری اقامه می کند

امام صادق (ع) :

« به مسجد آمدن را جدی بگیرید ؛ چرا که مساجد خانه های خداوند در زمین هستند و هر کس با طهارت به مسجد برود خداوند (نام) او را در میان زائران خود می نویسد »

شرایط نماز صحیح

مکان نمازگزار

لباس و بدن نمازگزار

شرایط نماز صحیح

باید پاک باشد

لباس و بدن نمازگزار

اگر قبل نماز بفهمد که نجس شده و با همان وضعیت نماز بخواند.

اگر قبل نماز بفهمد که نجس شده ولی بعداً فراموش کند که پاک کنه و با همان وضعیت نماز بخواند .

اگر قبل نماز نداند که لباس یا بدنش نجس شده است و بعد نماز بفهمد.

اگر خونی شده ولی آن خون کمتر از یک سکه کوچک است .

اگر لباس یا بدن با نجاسات دیگر (غیر از خون) برخورد کند حتی یک قطره باشد ، حتماً باید قبل از نماز پاک کند .

لباس نمازگزار ← غصبی نباشه - حرامی نباشه

اگر لباس ، بخشی از لباس و حتی دکمه های لباس نمازگزار غصبی باشد و با آن نماز بخواند .
اگر لباس نماز گزار با پولی که از راه حرام به دست آورده ، خریداری شده باشد و با آن نماز بخواند.
اگر لباس نماز گزار از پوست ، مو یا اجزای دیگر حیوانات حرام گوشت تهیه شده باشد حتی اگر بخش های کوچکی از اجزای این حیوانات همراه نماز گزار باشد و با آن نماز بخواند.
استفاده از زیورآلات طلا مانند انگشتر یا گردنبند برای مردان حرام است و استفاده کردن از این وسایل در هنگام نماز ، باعث باطل شدن نماز مردان می شود .

مکان نمازگزار ← باید پاک باشد - غصبی نباشد

سجده کردن بر اشیای نجس
اگر نمازگزار در مکان غصبی نماز بخواند

فعالیت

باطل	صحیح	شرایطی که در آن نماز خوانده می شود
		بدنش نجس شده است ولی خودش نمی داند و نمازش را همین طور می خواند .
		بعد از ادرار کردن فراموش کرده که محل نجس بدن را با آب شست و شو دهد .
		کمربندش از چرم گاو است .
		پس از تماس با گربه مقداری از موهای گربه روی لباسش باقی مانده است
		با پولی که رشوه گرفته است ، لباسی خریده و با آن نماز می خواند

(۱) دلایل اهمیت نماز خواندن در مسجد را بیان کنید .

(۲) اگر کسی بعد از نماز بفهمد که بدن یا لباسش نجس بوده است ، آیا واجب است نمازش را دوباره بخواند؟ توضیح دهید .

(۳) کسی که کف پاهایش خیس است ، آیا می تواند بر روی فرش نجس نماز بخواند؟

(۴) گزینه های درست و نادرست را مشخص کنید .

استفاده از گردنبند و انگشتر طلا برای مردان حرام است .

استفاده از گردنبند و انگشتر طلا نماز مردان را باطل می کند .

اگر نجاست ادرار کمتر از یک سکه کوچک باشد می توان با آن نماز خواند .

سؤال

(۱) حضرت علی (ع) می فرماید : نماز گناهان را مانند فرو می ریزد و غل و زنجیر را از گردن ها می گشاید .

(۲) پیامبر (ص) ، نماز را به تشبیه کرده است .

(۳) هر کس با طهارت به برود خداوند نام او را در میان خود می نویسد .

(۴) علاوه بر لباس و بدن ، نمازگزار هم باید پاک باشد .

(۵) کسی که اذان و اقامه بگوید و به نماز بایستد ، یک صف از فرشتگان پشت سر او به نماز می ایستند .

(۶) استفاده از زیورآلات طلا ، برای مردان و زنان حرام است .

(۷) اگر دکمه ها و یا تنها بخشی از لباس نمازگزار غصبی باشد ، نماز با آن لباس ها باطل خواهد بود .

۸) وقتی از دوزخیان می پرسند چه چیزی شما را به دوزخ کشانید ، آن ها در جواب چه می گویند ؟

۹) نماز ، این عبادت بزرگ ، در سخنان معصومین با چه عنوان هایی یاد شده است و ترک آن می تواند چه عواقبی را به دنبال داشته باشد ؟

۱۰) پیامبر(ص) درباره عمل ارزشمند اذان گفتن چه فرموده است ؟

۱۱) نماز در موارد زیر به ترتیب چه حکمی دارد ؟

« نماز با لباسی که چند تار موی گربه به آن چسبیده است »

« نمازگزار بعد از نماز بفهمد که لباسش نجس بوده است »

۱) باطل - باطل ۲) صحیح - صحیح ۳) باطل - صحیح ۴) صحیح - باطل

۱۲) در کدام یک از شرایط زیر نماز مرد صحیح می باشد ؟

۱) لباسی که با آن نماز می خواند را با پول قمار خریده است .

۲) در مکانی نماز می خواند که صاحب آن راضی به حضور و استفاده کسی از آنجا نیست .

۳) در دست چپ او همیشه و حتی در هنگام نماز انگشتر طلا هست .

۴) خونی روی لباسش ریخته شده که کمتر از یک سکه کوچک است .

۷) یک فرصت طلایی

مقدمه

فواید روزه (تقویت صبر و تقوا - توجه به محرومان - حفظ سلامتی)

مبطلات روزه

بخشی از سخنان پیامبر(ص) :

ای مردم ، به میهمانی بزرگ خدا دعوت شده اید ؛ این ماه که به سوی شما می آید ،

- ماه برکت و بخشش خداست ؛
- نفس کشیدن شما ثواب ذکر و تسبیح خداوند را دارد ؛
- عبادت هایتان در این ماه مورد قبول خداوند است ؛
- خواب شما در این ماه عبادت است ؛
- دعا هایتان مستجاب است ، پس دعا کنید و از خدا بخواهید که

شما را به روزه گرفتن و تلاوت قرآن در این ماه توفیق دهد .

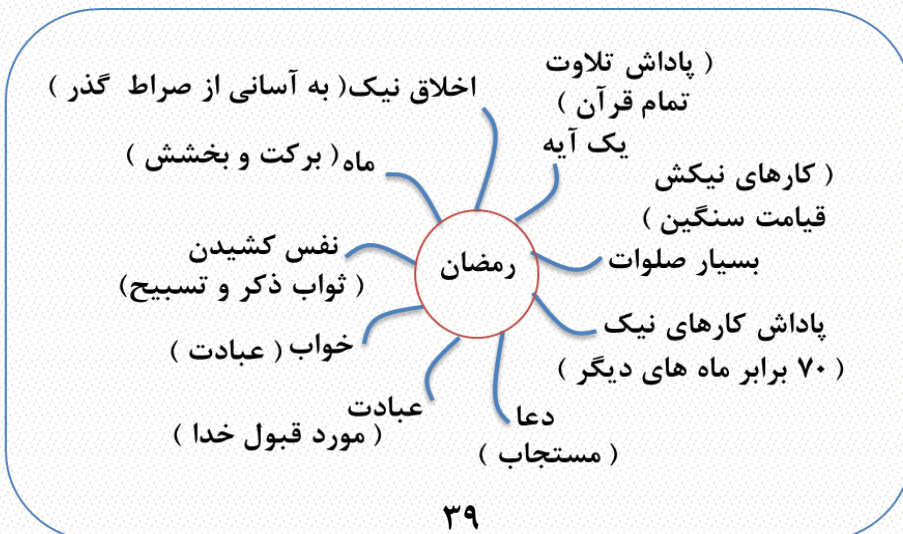
ای مردم ،

- پاداش کارهای نیک در این ماه ، هفتاد برابر ماه های دیگر است ؛
- هر کس در این ماه ، بسیار صلوات بفرستد ، کارهای نیکش در قیامت سنگین خواهد بود ؛

- هر کس در این ماه ، یک آیه قرآن بخواند ، پاداش کسی را دارد که تمام قرآن را تلاوت کند .

ای مردم ،

- کسی که در این ماه ، اخلاقش را نیکو کند ، در روز قیامت به آسانی از صراط خواهد گذشت .

براساس فرمایش پیامبر اکرم (ص) ، رفتار و گفتار روزه دار بهتر است چگونه باشد؟

توفیق ها و برکاتی که ماه رمضان را بر ماه های دیگر برتری می بخشد

- ۱- بیدار شدن در وقت سحر
- ۲- میهمانی ها و افطاری ها
- ۳- جلسات قرائت قرآن
- ۴- مراسم شب های قدر
- ۵- مناجات ها و دعاهاى مختلف در هنگام افطار و سحر

روزه ، عبادتی است که تمامی این توفیق ها را دور خود جمع می کند

روزه گرفتن در ماه رمضان ، برمسلمانان واجب است .

روزه گرفتن آن قدر ارزشمند است که بزرگان دین ، در سایر ماه ها هم برخی روزها را روزه می گرفتند و مردم را نیز به روزه گرفتن سفارش می کردند

روزه گرفتن علاوه بر پاداش بی نظیر الهی ، فواید فراوان روحی و جسمی دارد

پیامبر(ص) درباره اهمیت این عبادت بزرگ می فرماید :

« روزه سپری است در برابر مشکلات دنیا و پوششی است در برابر عذاب آخرت »

فواید روزه

تقویت صبر و تقوا

توجه به محرومان

حفظ سلامتی

فواید روزه

با تقوا و صبر در برابر گناه در برابر
وسوسه مقاومت از آلوده شدن به
گناه دوری

تقویت تقوا و صبر

نکته مهم :

کسی که در برابر خواسته های دلش تسلیم شده و هیچ وقت به او « نه » نگفته
است ، نمی تواند در برابر وسوسه های شیطان مقاومت و خیلی زود تسلیم می
شود .

توجه به محرومان

چرا خداوند روزه را بر مردم واجب کرده است ؟

ثروتمندان هرگز درد گرسنگی را حس نمی کنند ؛ زیرا
هر چه بخواهند می توانند به دست آورند ؛ به همین دلیل
نسبت به فقیران و گرسنگان دلسوزی نمی کنند . خداوند
بلند مرتبه روزه را بر همه واجب کرد تا در این ماه همه مانند
هم باشند و ثروتمندان نیز مزه گرسنگی را بچشند و با
گرسنگان و فقیران مهربان شوند و به آنان کمک کنند .

نکته مهم :

این ویژگی ماه مبارک رمضان ، موجب می شود مردم در این ماه به نیازمندان بیشتر توجه کنند و در حدّ توان به آنان کمک کنند .
این فایده روزه با ضرب المثل « شنیدن کی بود مانند دیدن » ارتباط دارد .

حفظ سلامتی

یک ماه روزه گرفتن ، چربی های مزاحم و زائد بدن را مصرف می کند و از بین می برد و در حقیقت بدن را از آلودگی های یک ساله خانه تکانی می کند.
نتیجه تحقیقات دانشمندان و پژوهشگران نشان می دهد که دلیل اصلی بسیاری از بیماری ها ، تغذیه نادرست و پر خوری است و به همین دلیل در اغلب کتاب های معتبر پزشکی بخشی به اصول تغذیه و منافع پرهیز از پر خوری اختصاص یافته است .

پیامبر(ص) : صُومُوا تَصِحُّوا روزه بگیرید تا سالم بمانید

فعالیت

آیه زیر را با دقت بخوانید :

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ »

ترجمه :

ای کسانی که ایمان آورده اید ، روزه بر شما واجب شد ، همان گونه که بر کسانی که قبل از شما بودند نیز واجب شده بود ؛ تا پرهیزگار شوید .

(۱) با توجه به این آیه ، مهمترین فایده روزه چیست؟

(۲) به نظر شما عبارت «كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ» به چه کسانی اشاره دارد؟

مبطلات روزه

روزه همانند سایر عبادات ، احکامی دارد و برای انجام صحیح و کامل آن ، باید آنها را رعایت کنیم تا از فواید و برکات آن محروم نشویم .

انسان تصمیم بگیرد برای انجام دستور خداوند (نیت)

روزه

از اذان صبح تا اذان مغرب

۹

از چند کار معین خودداری کند . (مبطلات روزه)

۱ و ۲) خوردن و آشامیدن

اگر روزه دار با آگاهی و عمدتاً چیزی را بخورد (حتی خیلی کم) روزه باطل

اگر روزه دار عمدتاً غذایی که در میان دندان ها باقی مانده فرو ببرد روزه باطل

توصیه : بعد از خوردن سحری مسواک بزنیم تا چیزی در دهان باقی نماند

۳) فرو بردن سر به زیر آب	۴) فرو بردن غبار یا دود غلیظ به حلق
اگر روزه دار عمدتاً سرش را به طور کامل به زیر آب فرو ببرد . (حتی یک لحظه) روزه باطل	اگر روزه دار عمدتاً گرد و غبار یا دود غلیظ به حلق خود برساند . روزه باطل

خودت را امتحان کن

۱) توضیح دهید چگونه روزه گرفتن باعث توجه بیشتر روزه دار به فقرا و مستمندان می شود .

۲) چهار مورد از مبطلات روزه را نام ببرید .

۳) اگر کسی در ماه مبارک رمضان فراموش کند که روزه است و مبطلات روزه را انجام دهد ، روزه اش چه حکمی دارد؟

(۴) آیا شنا کردن در آب روزه را باطل می کند؟ توضیح دهید .

سؤال

- (۱) براساس فرمایشات پیامبر(ص) ، در ماه رمضان :
نفس کشیدن شما ثواب خداوند را دارد . پاداش کارهای نیک ، برابر ماه های دیگر است . هر کس بسیار بفرستد ، کارهای نیکش در قیامت سنگین خواهد بود .
- (۲) روزه علاوه بر پاداش بی نظیر الهی ، فواید فراوان دارد
- (۳) در ماه رمضان ، روزه گرفتن و افطاری دادن بر مسلمانان واجب است .
- (۴) ایستادن زیر دوش آب یا ریختن آب بر روی سر برای روزه دار اشکالی ندارد.
- (۵) انسان می تواند با تقوا و صبر ، از آلوده شدن به گناه دوری کند .
- (۶) فواید روزه را نام ببرید ؟
- (۷) سخن پیامبر(ص) درباره اهمیت روزه را تکمیل نمایید ؟
روزه است در برابر مشکلات دنیا و است در برابر عذاب آخرت .
- (۸) اگر روزه دار در جایی باشد که گرد و خاک خیلی زیادی در هوا پراکنده شده باشد یا اینکه دود شدیدی در هوا پیچیده باشد ، برای حفظ روزه خود چه باید بکند ؟
- (۹) حدیث رسول خدا (ص) که می فرماید : « صُومُوا تَصِحُّوا » به کدام یک از فواید روزه اشاره دارد ؟
- (۱) روحی و معنوی (۲) تقویت صبر و تقوا (۳) توجه به محرومان (۴) حفظ سلامتی
- (۱۰) کدام یک از موارد زیر روزه شخص را باطل می کند ؟
 - (۱) غذایی که در میان دندان هایش باقی مانده است را سهواً فرو ببرد .
 - (۲) فراموش کند که روزه است و کمی دارو با یک لیوان آب بخورد .
 - (۳) با آگاهی دود غلیظ سیگار را به حلقش برساند .
 - (۴) به استخر برود و در قسمت کم عمق آب قدم بزند .

فصل پنجم : اخلاق

۸ نشان ارزشمندی

قوانین راه سعادت

مقدمه

قوانین اجتماعی اسلامی (حفظ نگاه - حفظ گفتار - داشتن پوشش مناسب)

آثار پوشش نامناسب

فعالیت

به نظر شما رانندگی کردن با این همه تابلو دشوار نیست؟ چرا این تابلوها در مسیر رانندگان قرار داده شده است؟

خداوند دانا با شناختی که از مخلوقات و نیازهای آنها دارد

تابلوهایی شبیه تابلوهای رانندگی را در مسیر انسان قرار داده است .

برخی به انجام برخی کارهای لازم و ضروری راهنمایی می کند

برخی از انجام کارهای خطرناک و زیان آور باز می دارد

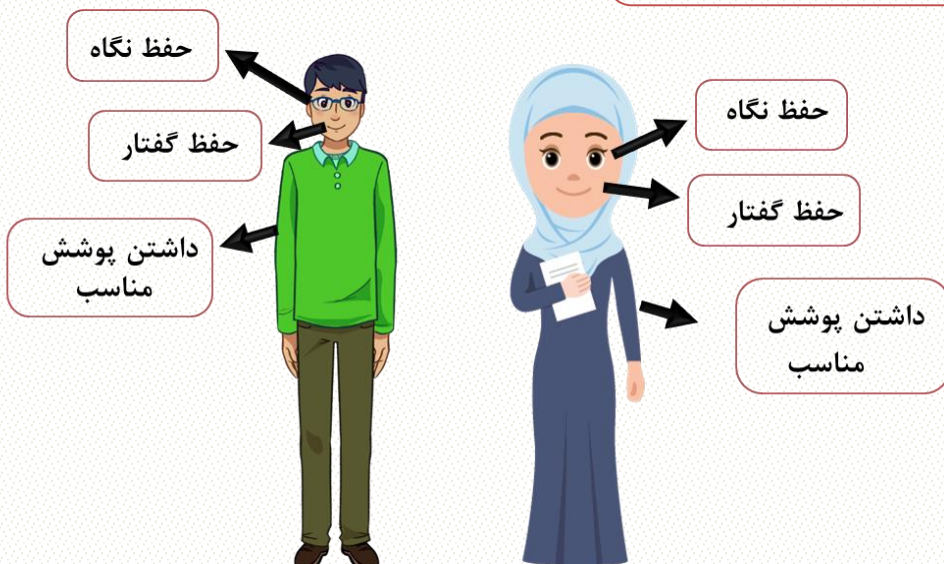
چند نکته مهم :

معیار و دلیل وضع احکام ، فقط رستگاری انسان است

احکام اسلامی در حقیقت قوانینی هستند که برای حفظ سلامتی و آرامش روحی و جسمی انسان وضع شده اند .

توجه به احکام می تواند انسان را از انحراف و سقوط به دره های هولناک محافظت کند .
نمونه ای از قوانین اجتماعی اسلام ، احکام مربوط به محرم و نامحرم

برخی از قوانین اجتماعی اسلام

چشم پوشی از نگاه به نامحرم ← وظیفه هر مرد و زن مسلمان

اگر نگاه خود را کنترل کند ← پاداش عظیم الهی در دنیا و آخرت

نگاه حرام

خودش گناهی بزرگ + مقدمه و زمینه ساز گناهان بزرگ دیگر
برخی جرم ها و جنایات بزرگ در ابتدا با یک نگاه حرام آغاز شده
میان نگاه و گناه فاصله اندکی است .
گاهی زهر مسمومیت این نگاه ها تا آخر عمر در وجود انسان می
ماند و هیچ پادزهری آن را درمان نمی کند .
کسی که از « خط قرمزهای » نگاه عبور می کند ، به منطقه « ورود
ممنوع » وارد می شود و گرفتار می گردد .

امام صادق (ع) درباره بی توجهی به این قانون الهی (حفظ نگاه) می فرماید :
« نگاه کردن (به نامحرم) تیری از تیرهای زهر آگین شیطان است که تخم گناه را در
دل انسان می کارد و همین برای به گمراهی کشیدن صاحبش کافی است . چه بسیار
نگاه های کوتاهی که حسرتی طولانی در پی دارند . »
پیامبر (ص) در ارتباط با کنترل نگاه می فرماید :
« هر کس چشم خود را از نگاه به نامحرم فرو بندد ، خداوند شیرینی ارتباط با
خودش را در دل او ایجاد می کند . »

حفظ گفتار

(دومین)

سخن گفتن با رعایت آداب و حدود شرعی در برابر نامحرمان ← وظیفه هر مسلمان
به گونه ای با نامحرمان سخن بگوییم ← سبب تحریک آنان نشویم

گفتار حرام

سخن و گفتاری که سبب تحریک نامحرمان شود .
مثال : سخن گفتن با لحن های نامناسب
استفاده از کلمات و سخنان سبک و مبتذل در برابر نامحرمان

« فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَ قُلْنَ قَوْلٌ مَعْرُوفًا »
ترجمه :

پس با ناز سخن مگویید ، که شخص بیمار دل (که به مرض هوسرانی گرفتار است)
به طمع بیفتد ؛ بلکه به شیوه ای پسندیده سخن بگویید .

داشتن پوشش مناسب

پوشاندن بدن ← وظیفه همه افراد جامعه است

خداوند بزرگ به هیچ مرد و زنی اجازه نمی دهد با بی توجهی به اصل پوشش
و به نمایش گذاشتن بدن خود ← دیگران را به گناه بیندازد و فضای اخلاقی
جامعه را آلوده سازد .

مقدار پوشش در مردان و زنان متفاوت است ← (علت تفاوت : نوع آفرینش)

حجاب و پوشش مناسب زن ← زیبایی های او در برابر چشم افراد

هوسران پدیدار نشود و آنان را به طمع نیندازد ، زنان با آرامش خاطر به
امور فردی و اجتماعی خود بپردازند و محیط برای فعالیت مثبت و سازنده
مردان ، سالم می ماند

نکته مهم :

هرقدر ظرافت و جذابیت چیزی بیشتر باشد ، محافظت و نگهداری آن نیز دقیق تر و
حساس تر است . به همین دلیل است که انسان های عاقل جواهرات و اشیای
ارزشمند خود را در دسترس دیگران و در برابر چشم دزدان قرار نمی دهند ؛ بلکه
آنها را در مکان هایی حفاظت شده و دور از چشم غارتگران نگهداری می کنند .

به وجود آمدن خطرات و مشکلات برای شخص بدحجاب ،
خانواده و تمام جامعه (ناامنی و مورد آزار قرار گرفتن توسط
مردان هوس باز)

آثار پوشش
نامناسب

کم ارزش شدن زن در جامعه ، نگاه کردن افراد هوسران به زن
به عنوان وسیله ای برای لذت جویی و هوسرانی ، به
فراموشی سپردن شخصیت و جایگاه حقیقی زن

دور شدن انسان از خدا (مهم ترین پیامد پوشش نامناسب)

زندگی ما جاده ای است که در آن به سوی خدا قدم برمی داریم و هرروز که از عمرمان می گذرد ، به دیدار و ملاقات با او نزدیک تر می شویم باید خیلی مراقب باشیم :

در مسیر حرکت مان به پرتگاه ها و دره ها سقوط نکنیم .

پاکی و صفای درونمان را در میانه راه از دست ندهیم .

بی توجهی به حجاب یکی از پرتگاههای عمیق این مسیر است .

پرتگاهی که ما را از مسیر آرامش بخش خداوند دور می کند و به بهای از دست دادن عمر و ایمان و معنویت ، خوشحالی زودگذر و لحظه ای را نصیبمان می سازد .

خودت را امتحان کن

(۱) چه شباهتی میان تابلوهای راهنمایی و رانندگی و قوانین دین وجود دارد؟

(۲) مهم ترین وظایف هر مرد و زن در برابر نامحرمان چیست؟

(۳) دو مورد از آثار و پیامدهای بی توجهی به حجاب را بیان کنید.

سؤال

(۱) احکام اسلامی در حقیقت قوانینی هستند که برای حفظ و آرامش و انسان وضع شده اند .

(۲) معیار و دلیل احکام اسلامی فقط انسان است .

(۳) به فرموده امام صادق (ع) : نگاه کردن به نامحرم تیری از تیرهای

- (۴) انجام هر عملی که سبب تحریک شود ، حرام است .
- (۵) هر چقدر ظرافت و جذّابیت چیزی بیشتر باشد ، آن نیز دقیق تر و حساس تر است .
- (۶) دومین وظیفه هر مسلمان در برابر نامحرمان ، حفظ نگاه است .
- (۷) میان نگاه و گناه فاصله اندکی است .
- (۸) گاهی زهر مسمومیت نگاه های حرام تا آخر عمر در وجود انسان می ماند و هیچ پادزهری آن را درمان نمی کند .
- (۹) سخن پیامبر(ص) درباره حفظ نگاه را بنویسید
- (۱۰) پیام آیه شریفه « فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَ قُلْنَ قَوْلٌ مَعْرُوفًا » را بنویسید .
- (۱۱) دو مورد از آثار حجاب و پوشش مناسب را بیان کنید .
- (۱۲) مهم ترین پیامد بی توجهی به حجاب ، کدام مورد است ؟
- (۱) فراموش شدن شخصیت زن (۲) ناامنی و مورد آزار قرار گرفتن
- (۳) کم ارزش شدن زن در جامعه (۴) دور شدن انسان از خدا
- (۱۳) مقدار پوشش در مردان و زنان است و دلیل آن مربوط به آنهاست .
- (۱) متفاوت - انسان بودن (۲) متفاوت - نوع آفرینش
- (۳) یکسان - انسان بودن (۴) یکسان - نوع آفرینش

۹) تدبیر زندگانی

مقدمه
اسراف
مدگرایی
مصرف گرایی

گروه ۱

کمال و ارزش خود را در بی توجهی به دنیا و استفاده نکردن از امکانات دانسته اند و گمان می کردند خداوند از کار آنها راضی است .

بر این تصور بودند افرادی که برای زندگی بهتر و استفاده از امکانات خدادادی تلاش می کنند ، افرادی دنیا طلب و گمراه اند .

گروه ۲

وقتی از راه حلال مالی را به دست می آورند ، حق خود می دانند هر اندازه و هر طور که دلشان خواست از اموالشان استفاده کنند .

آنان از کار خود این گونه دفاع می کنند که « پول برای خرج کردنه » « خدا آفریده که استفاده کنیم » و « دارندگی و برازندگی »

دلیل نادرستی :

اگر رسیدن به رستگاری دنیا و آخرت بدون استفاده از نعمت های الهی امکان پذیر بود ، نیازی هم به آفرینش آنها نبود .

دلیل نادرستی :

از نعمت های خدا استفاده کنیم و لی نباید اسراف کنیم و نعمت های الهی را هدر بدهیم .

« وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ »

ترجمه :

بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید زیرا خداوند اسراف کنندگان را دوست ندارد .

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ

ترجمه :

بگو : چه کسی زینت های الهی را که برای بندگان خود آفریده و روزی های پاکیزه را حرام کرده است ؟

به نظر شما دیدگاه کدام گروه صحیح است؟ آیا راه دیگری به غیر از دو راه فوق وجود دارد؟

آیه زیر را تلاوت کنید و در معنای آن بیندیشید :

« وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ »
ترجمه :

بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید زیرا خداوند اسراف کنندگان را دوست ندارد .

حال به نظر شما با توجه به این آیه ، دیدگاه و رفتار گروه دوم تا چه حد مورد تأیید خداوند است؟

اسراف

تعریف : به معنای زیاده روی در مصرف است که از گناهان بزرگ است و عذاب الهی را در پی دارد .

اسراف

نمونه

خاموش نکردن لامپ هنگام خارج شدن از اتاق

غذا خوردن بیش از نیاز بدن

دور ریختن وسایل قابل استفاده به بهانه کهنه شدن

استفاده کردن از لوازم التحریر گران قیمت در حالی که نیازی نیست

خریدن وسایلی برای چشم و هم چشمی

رفتارهای اسراف آمیز	رفتارهای صحیح	
(۲) با اینکه خودروی سالم و مناسبی در اختیار دارند خودروی گرانقیمتی را برای جشن کرایه می کنند .	(۱) خانه مناسبی در فامیل وجود دارد ، مراسم در آنجا برگزار می شود .	برگزاری جشن ازدواج

رفتارهای اسراف آمیز	رفتارهای صحیح	
(۲) لوازم التحریر سال گذشته را با وجود قابل استفاده بودن دور می ریزند.	(۳) کیف مدرسه سال گذشته سالم و قابل استفاده است امسال کیف جدید نمی خرند	خرید کیف و لوازم التحریر و وسایل مدرسه

رفتارهای اسراف آمیز	رفتارهای صحیح	
(۲) فقط به دنبال خرید وسیله ای هستند که در خانه بستگان دیده اند.	(۱) بیش از حدّ نیاز وسیله ای نمی خرند	خرید وسایل منزل

مُد گرایی	مصرف گرایی
شرکت های بزرگ برای افزایش فروش خود با تبلیغات روانی وانمود می کنند که کالای آنها ویژه است اگر شما آن را نداشته باشید از جامعه عقب مانده اید مردم در رقابتی که هیچ گاه پایان نمی پذیرد باید به دنبال کالای جدیدتر باشند و حتی برای تهیه پول آن به دنبال قرض و وام می روند .	یکی از نمونه های اسراف میل دائمی به خرید بیشتر و بیشتر کالاها و اجناس پیامدهای مصرف گرایی : اسراف - هدر دادن نعمت های الهی فقر و محرومیت - کمیاب شدن کالا و افزایش قیمت - کاهش توانایی خرید واردات دائمی و وابستگی به بیگانگان پذیرش خواسته های کشورهای بیگانه

مد گرایی	مصرف گرایی
مد : الگوهایی که با روش های گوناگون مردم را متقاعد می کنند تا مانند آنها رفتار کنند . اصلی ترین شگرد شرکت های بزرگ برای جذب مخاطبان ، مدسازی مدسازها معمولاً الگوها را از میان ورزشکاران ، هنرپیشگان و شخصیت های مشهور انتخاب	راه های درمان مصرف گرایی : (۱) اعتماد بیشتر به تجربه خود و اطرافیان در انتخاب اجناس (۲) توجه نکردن به شایعات گران شدن (۳) بدانیم که خرید اجناس گران قیمت به ارزش و شخصیت انسان نمی افزاید (۴) بنا نکردن زندگی براساس الگوهای متزلزل ، زیرا مدها خیلی زود از بین رفته و جایشان را به مدهای دیگر می دهند

مد گرایی	مصرف گرایی
نوجوانان و جوانان به دلیل تنوع طلبی و نو گرایی ، تاثیرپذیری بیشتری از خود نشان می دهند پیامدهای مدگرایی (الگوی وارداتی) آسیب های اقتصادی بر جامعه سست کردن پایه های فرهنگی جامعه دنباله روی کورکورانه از فرهنگ بیگانه تغییر تدریجی سلیقه و طرز فکر مسلمان	

خودت را امتحان کن

(۱) پنج نمونه از رفتارهای اسراف آمیز را که در جامعه رواج بیشتری دارد بنویسید .

(۲) مصرف گرایی چه زیان های فردی و اجتماعی به دنبال دارد؟

(۳) توضیح دهید اسراف و مصرف زدگی چگونه یک جامعه را به وابستگی می کشاند .

(۴) روش صحیح مصرف از نظر اسلام چیست؟

سؤال

(۱) با توجه به آیه شریفه « قل من حرم زینه الله الّتی اخرج لعباده و الطّیّبات من الرّزق » خداوند چه کسانی را توبیخ می کند ؟

(۲) خداوند مهربان ما را آفریده است تا با زندگی در دنیا و انجام
به سعادت و خوشبختی برسیم .

(۳) یکی از نمونه های اسراف ، است .

(۴) اصلی ترین شگرد شرکت های بزرگ برای جذب مخاطبان است .

۵) در طول تاریخ ، کسانی بوده اند که و خود را در بی توجهی به دنیا و استفاده نکردن از امکانات دانسته اند .

۶) از نظر اجتماعی خرید بیش از نیاز کالا ، موجب ارزان شدن آن می شود .

۷) روشی که مُدّها برای زندگی معرفی می کنند همان توصیه های ادیان الهی است.

۸) مصرف گرایی موجب وابستگی به کشورهای بیگانه می شود .

۹) مصرف گرایی به چه معناست ؟

۱۰) دو مورد از راه های درمان مصرف گرایی را بنویسید .

۱۱) شرکت های بزرگ برای اینکه هر روز فروش خود را بیشتر و بیشتر کنند چگونه عمل می کنند ؟

۱۲) اسراف به معنای است که از گناهان بزرگ است و را در پی دارد .

۱) زیاده روی در مصرف - محرومیت از نعمت الهی

۲) بی توجهی به دنیا - عذاب الهی

۳) بی توجهی به دنیا - محرومیت از نعمت الهی

۴) زیاده روی در مصرف - عذاب الهی

۱۳) دربارهٔ آیهٔ شریفهٔ « و کُلُوا و اشْرَبُوا و لَا تُسْرِفُوا اِنَّهٗ لَا یُحِبُّ الْمُسْرِفِیْنَ » کدام برداشت صحیح می باشد ؟

۱) انسان ها می توانند هر اندازه و هر طور که دلشان خواست از اموالشان استفاده کنند

۲) افرادی که برای زندگی بهتر و استفاده از امکانات خدادادی تلاش می کنند ، افرادی دنیاطلب و گمراه اند .

۳) از نعمت های الهی باید در حدّ متعادل استفاده کنیم و زیاده روی در مصرف صورت نگیرد.

۴) کمال و ارزش انسان در بی توجهی به دنیا و استفاده نکردن از امکانات می باشد .

۱۴) کدام مورد از مصادیق اسراف نمی باشد ؟

- ۱) میل دائمی به خرید بیشتر و بیشتر کالاها و اجناس دارد .
 - ۲) کیف مدرسه سال گذشته سالم و قابل استفاده است و کیف جدید نمی خرد .
 - ۳) برای چشم و هم چشمی با دیگران وسایلی را می خرد که نیازی به آن ندارد .
 - ۴) بیش از نیاز بدنش غذا می خورد .
- ۱۵) به ترتیب و از زیان های فردی و اجتماعی مصرف گرایی می باشد .

- ۱) کمیاب شدن کالا - بیماری های مختلف
- ۲) پر خوری - وابستگی به کشورهای بیگانه
- ۳) کمیاب شدن کالا - وابستگی به کشورهای بیگانه
- ۴) پر خوری - بیماری های مختلف

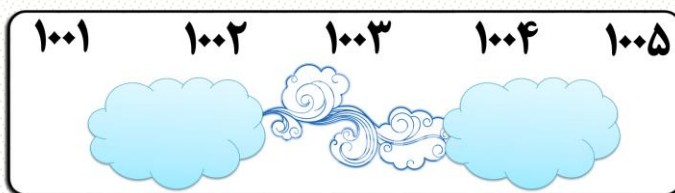
۱۰) دو سرمایه گرانبها

مقدمه
عمر فرصتی برای ...

عوامل هدر دادن عمر

۱) بی حالی و تنبلی - امروز و فردا کردن - بی توجهی به اولویت ها - معاشرت با افراد بی نظم

نعمت اندیشیدن

فعالیت

به نظر شما زندگی ما در دنیا ، چه شباهت هایی با یک مسابقه فوتبال دارد؟ تفاوت های این دو در چیست؟

عمر، فرصتی برای

کسی که می داند نعمت های بهشت ، پاداش کارهای نیک او در این دنیا است ، از فرصتی که در اختیار دارد چگونه استفاده می کند ؟
کسی می داند تا چه زمانی برای جمع آوری توشه در این دنیا وقت دارد ؟
حضرت علی (ع) می فرماید :

« فرصت ها مانند ابرها می گذرند ، پس فرصت های خوب را غنیمت شمرید »

« حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ ، قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا ... »
ترجمه :

هنگامی که مرگ یکی از آنها فرا می رسد ، می گوید پروردگارا ، مرا برگردان شاید کارهای شایسته ای را که ترک کرده بودم به جای آورم . هرگز ، این سخنی است که او به زبان می گوید (و اگر بازگردد ، کارش همچون گذشته است)

عمر، فرصتی برای

برخی عوامل هدر دادن عمر

- بی حالی و تنبلی
- امروز و فردا کردن
- بی توجهی به اولویت ها
- معاشرت با افراد بی نظم

بی توجهی به اولویت ها

بی حالی و تنبلی

تنبل ، امروز و فردا ، اولویتش ، بی نظمی

معاشرت با افراد بی نظم

امروز و فردا کردن

(۲) امروز و فردا کردن	(۱) بی حالی و تنبلی
کسی که در زندگی برنامه و هدف ندارد کارهایش را به وقتش انجام نمی دهد از دست دادن امروز به امید فردایی که نمی رسد .	کسانی که ورزش نمی کنند کسانی که کارهایشان را بی برنامه انجام اهمیت ندادن به وقت خود و دیگران هدر دادن ساعت ها و روزهای زندگی
(۴) معاشرت با افراد بی نظم	(۳) بی توجهی به اولویت ها
نتیجۀ معاشرت با کسانی که در زندگی خود برنامه و هدف ندارند : موجب می شود مانند آنها رفتار کنیم و ارزش زندگی خود را ندانیم .	نتیجۀ مشخص نبودن اولویت کارها : از قلم افتادن کارهای مهم و نماندن فرصت عجله داشتن در کارها چون همواره حس می کند وقتش کم است

اولین سرمایه

نکته مهم :

نعمت زندگی و عمر ← اولین سرمایه ما برای خوشبختی در دنیا و آخرت

محرومیت از نعمت عمر و زندگی ← محرومیت از نعمت های دیگر

آیا نعمت عمر به تنهایی برای خوشبختی ما در دنیا و آخرت کافی است؟
اگر کمی فکر کنیم می بینیم که همه موجودات از نعمت عمر برخوردارند ، حال چه چیزی موجب شده است انسان از سایر موجودات متفاوت باشد؟

نعمت اندیشیدن

یکی از تفاوت های انسان با حیوانات و گیاهان ، قدرت عقل و اندیشیدن

با استفاده از این نعمت - خوشبختی در دنیا

اندیشیدن دربارهٔ راه های پیشرفت در زندگی
انتخاب بهترین راه برای رستگاری به کمک
پیامبران

اهمیت تفکر در آیات الهی در کلام پیامبر(ص) :
ساعتی تفکر (در نشانه های خداوند) از ساعت های طولانی عبادت
کردن (بدون تفکر) برتر است .

امام علی (ع) : تفکر انسان را به سوی نیکی و عمل به آن فرا می خواندد

برای شنیدن دستورات خدا از
آن استفاده نمی کنند .
از نعمت اندیشیدن استفاده نمی کنند
از آنچه می بینند عبرت نمی گیرند

خداوند این گروه از انسان ها را که دل هایشان کر و لال است ، از چهارپایان هم
گمراه تر دانسته و آنها را بدترین موجودات معرفی می کند .

تفکر چگونه انسان را به سمت کارهای نیک می کشاند و او را از مسیر گناه دور می کند؟

کارهایش توسط خدا ثبت و ضبط می شود و باید نسبت به تمام کارهایش در نزد خدا پاسخگو باشد.

اگر انسان بیندیشد که نعمت عمر فقط یک بار به او عطا شده است و بار دیگر فرصت زندگی در این دنیا به او داده نخواهد شد.

که با حرف و رفتارش می تواند دلی را شاد کند یا از خود برنجاند

اگر انسان فکر نکند و بدون دوراندیشی عمل کند ← حسرت و پشیمانی

خودت را امتحان کن

(۱) بین حرکت ابرها و گذشتن زمان چه شباهت هایی وجود دارد؟

(۲) آیا نعمت عمر به تنهایی برای خوشبختی ما در دنیا و آخرت کافی است؟ توضیح دهید .

(۳) خداوند حکیم چه کسانی را از چهارپایان نیز گمراه تر معرفی می کند؟ چرا ؟

(۴) سه مورد از عوامل هدر دادن عمر را بیان کنید .

سؤال

(۱) آیه شریفه « حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ » درباره چه کسانی می باشد ؟

۲) حضرت علی (ع) می فرماید : فرصت ها مانند می گذرند .

۳) اگر انسان با برنامه و اولویت بندی کارهایش را انجام دهد ، همگی را می تواند با صبر و و با کامل به سرانجام برساند .

۴) یکی از تفاوت های انسان با حیوانات و گیاهان ، قدرت است.

۵) اولین سرمایه ما برای خوشبختی در دنیا و آخرنعمت اندیشیدن است .

۶) امام علی (ع) می فرماید : تفکر انسان را به سوی نیکی و عمل به آن فرا می خواند.

۷) بی توجهی به اولویت بندی کارها موجب می شود انسان در کارهای خود عجله داشته باشد.

۸) پیامبر(ص) چه چیزی را از بسیاری عبادت ها بالاتر دانسته است ؟

۹) خداوند انسان هایی را که دل هایشان کر و لال است را چگونه معرفی می کند ؟

۱۰) از عوامل هدر دادن عمر یکی را به اختیار توضیح دهید .

۱۱) استفاده از نعمت ارزشمند عقل و اندیشه علاوه بر خوشبختی در دنیا چه دستاوردی برای انسان به دنبال دارد ؟

۱۲) خداوند آنان را از چهارپایان گمراه تر دانسته و آنها را بدترین موجودات معرفی می کند ، کدام مورد در توصیف آنان نادرست می باشد ؟

۱) توانایی اندیشیدن دارند ، ولی از این نعمت خداوند استفاده نمی کنند .

۲) چشم دارند ولی از آنچه می بینند عبرت نمی گیرند .

۳) در کارهایشان عجله دارند و همواره احساس می کنند وقت کم است .

۴) گوش دارند ولی برای شنیدن دستورات خدا از آن استفاده نمی کنند .

۱۳) « اینان اهمیتی به وقت خود و دیگران نمی دهند و ساعت ها و روزهای فراوانی از زندگی خود را کاملاً هدر می دهند » این عبارت در ارتباط با کدام یک از عوامل هدر دادن عمر می باشد ؟

۱) امروز و فردا کردن ۲) بی حالی و تنبلی

۳) بی توجهی به اولویت ها ۴) معاشرت با افراد بی نظم

۱۴) معاشرت با افراد بی نظم موجب می شود ما نیز مانند آن ها رفتار کنیم و زندگی خود را ندانیم به همین دلیل توصیه های فراوانی برای دقت در انتخاب صورت گرفته است .

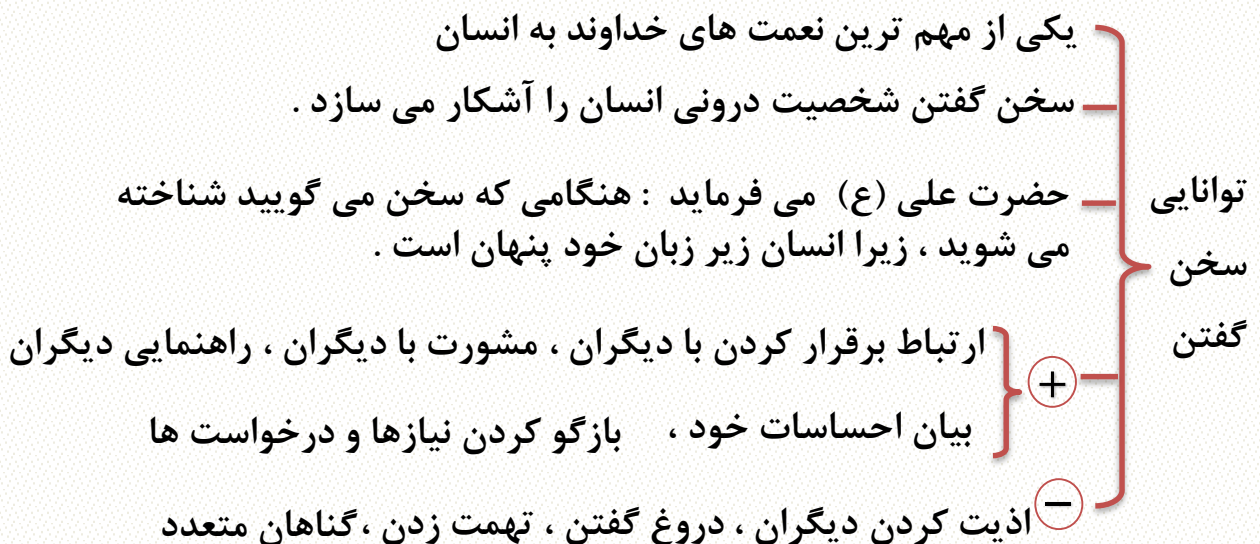
۱) ارزش - دوست ۲) تکلیف - هدف

۳) ارزش - هدف ۴) تکلیف - دوست

۱۱) آفت های زبان

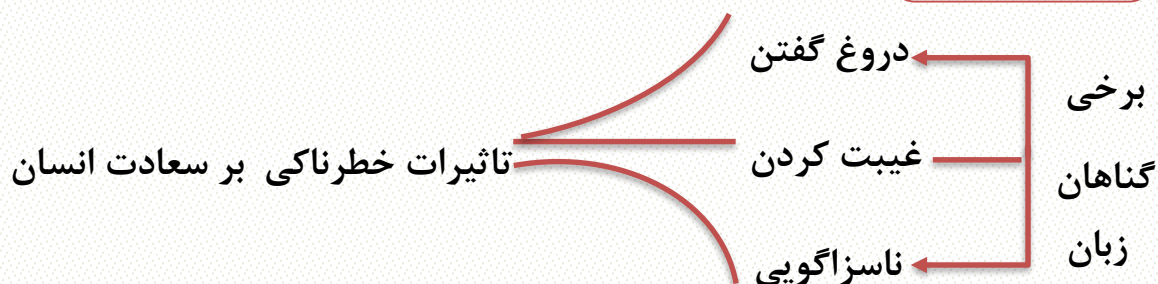
مقدمه

گناهان زبان (دروغ گفتن - غیبت کردن - ناسزاگویی)

به نظر شما ، نعمت سخن گفتن چه تأثیری در زندگی انسان در این دنیا و جهان آخرت دارد؟ آیا همه از نعمت سخن گفتن به درستی استفاده می کنند؟

گناهان زبان

دروغ گفتن

- (۱) یا می خواهد به وسیله دروغ چیزی را به دست آورد .
 - (۲) یا قصد دارد به وسیله دروغ خودش را از مشکلی رهایی بخشد .
 - (۳) گاهی افراد بدون آنکه خودشان متوجه باشند دروغ می گویند .
(علاقه و تعریف زیاد - دشمنی و کینه و دروغ)
- چرا دروغ ؟
- موجب نابودی ایمان می شود و انسان را از هدایت الهی محروم می سازد .
 - حافظه انسان را ضعیف می کند (دروغگو کم حافظه است)
 - موجب فقر و تنگدستی انسان می شود چرا که برکت از زندگی انسان می گریزد .
- پیامد دروغ ؟
- قبل از سخن گفتن به عواقب گفتارش بیندیشد .
 - از کسانی که دروغ می گویند دوری کند . (تاثیر فراوان)
- ترک دروغ ؟

امام حسن عسکری (ع) :

زشتی ها همگی در خانه ای جمع شده اند که کلید آن دروغ است

غیبت ؟ بدگویی پشت سر دیگران و آشکار ساختن عیب های آنان یکی از بزرگ ترین گناهان نزد خداوند است که عذاب سخت الهی را در پی دارد .

بدگویی پشت سر دیگران اگر واقعیت داشته باشد ؟ غیبت

بدگویی پشت سر دیگران اگر واقعیت نداشته باشد ؟ غیبت ، تهمت و دروغ

اگر با چشم خودمان چیز ناپسندی را از کسی ببینیم ؟

حق نداریم آن را برای دیگران بازگو کنیم

بهترین راه درمان غیبت ؟

انسان هیچ گاه از عیب ها و کاستی های خود غافل نباشد ، و به جای اینکه در دیگران به دنبال ایراد بگردد ، تلاش کند عیوب خود را برطرف سازد .

به نظر شما چرا غیبت کردن جزء گناهان بزرگ محسوب می شود و بسیار نهی شده است ؟

در اسلام توصیه فراوانی به برادری ، مودّت و صمیمت می شود ؛ بنابراین ، تعاون و رفاقت میان مسلمانان اهمیت بسیاری دارد و هرکاری که سبب جدایی و دشمنی میان آنان باشد حرام است .

○ افراد غیبت کننده (کینه و ناراحتی نسبت به یکدیگر در دل - دوست و متحد)

○ گوش دهنده به غیبت (عدم اطمینان گذشته به فردی که درباره اش بدگویی شده)

○ غیبت شده (کسی که اشتباهی کرده و دوست ندارد دیگران آن اشتباه را بدانند ، ممکن است به زودی کار اشتباهش را جبران کند ؛ اما همین فرد اگر بداند که همه از عیب های او با خبر شده اند و دیگر کسی به او اعتماد ندارد ، انگیزه ای برایش باقی نمی ماند تا اشتباهش ترک کند و به این ترتیب ، می تواند هر گناه دیگری را نیز مرتکب شود و این یعنی نابودی)

غیبت نوعی تبلیغ و اشاعه کارهای ناپسند است که در این دنیا دین انسان را نابود می کند

مجازات غیبت کننده ؟

خداوند ، کارهای نیکش را به حساب کسی که از او غیبت شده می نویسد و توفیق انجام کارهای نیک را نیز از غیبت کننده می گیرد .

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيَحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ »
ترجمه :

ای کسانی که ایمان آوردید . . . و بعضی از شما غیبت بعضی دیگر را نکند آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده اش را بخورد؟ همه شما از این امر کراهت دارید و از خدا پروا کنید ، که خدا توبه پذیر مهربان است .

فعالیت

اگر در میان جمعی باشیم که از یک مسلمان غیبت می کنند ، چه مسئولیتی داریم؟

ناسزا گویی

ناسزاگویی ؟

یکی دیگر از گناهان زبان ، فحاشی و زشت گویی است . وقتی شخصی نسبت به دیگری فحاشی می کند و نسبت های زشت به او می دهد ، ناخواسته بذر کینه و دشمنی را در دل او می پاشد . بسیاری از نزاع ها و درگیری ها با یک دشنام آغاز می شود .

(۱) عصبانیه و نمی تونه خشم خود را مهار کنه و فحش میده و با تکرار این رفتار ، بیشتر به عادت تبدیل میشه .

چرا فحش ؟

(۲) قصد شوخی داره و با خندیدن دیگران از گفته زشتش لذت می بره

(۳) به دلیل تربیت نادرست ، سخنان زشت میگو و این کار برای او تبدیل به عادت شده

پیامد رواج کلمات زشت و فحاشی در جامعه ؟
حیا از میان می رود .
زمینه برای افزایش گناهان دیگر فراهم می شود .

راه های درمان بیماری فحاشی ؟
(۱) دوری از کسانی که فحش می دهند و عادت به این کار دارند .
(۲) اندیشیدن به اینکه چه کار زشت و ناپسندی انجام می دهند .
(۳) توجه به اینکه با فحش چه برکاتی از زندگی آنان حذف می شود و در نهایت نیز رستگار نمی شوند .

پیامبر (ص) :

« خداوند بهشت را بر هر فحش دهنده بدزبان که برایش مهم نیست چه می گوید و دیگران درباره او چه می گویند حرام کرده است . »

فعالیت

به نظر شما بهترین واکنش در برابر کسی که عادت به فحش دادن دارد ، چیست؟

خودت را امتحان کن

(۱) دو مورد از عواقب دروغ گفتن را بیان کنید .

(۲) رواج غیبت در جامعه چه آثار شومی بر روابط مردم با یکدیگر خواهد گذاشت؟

(۳) چه راهکارهایی برای درمان عادت زشت ناسزاگویی وجود دارد؟

- (۱) سخن گفتن انسان را آشکار می سازد .
 - (۲) امام حسن عسکری (ع) می فرماید : زشتی ها همگی در خانه ای جمع شده اند که کلید آن است .
 - (۳) غیبت نوعی و اشاعۀ کارهای ناپسند است که در این دنیا انسان را نابود می کند .
 - (۴) بسیاری از نزاع ها و درگیری ها با یک آغاز می شود .
 - (۵) سخن وقتی غیبت به شمار می رود که آنچه درباره دیگران می گویند ، واقعیت نداشته باشد
 - (۶) هر کاری که سبب جدایی و دشمنی میان مسلمانان باشد حرام است .
 - (۷) فحاشی ، حافظۀ انسان را ضعیف می کند .
 - (۸) چه کسی می تواند دروغ گفتن را ترک کند ؟
 - (۹) بهترین راه برای درمان غیبت چیست ؟
 - (۱۰) حضرت علی (ع) می فرماید : هنگامی که شناخته می شوید زیرا انسان زیر خود پنهان است .
-
(۱) فحاشی می کنید - ظاهر	(۲) فحاشی می کنید - زبان
(۳) سخن می گویند - زبان	(۴) سخن می گویند - ظاهر
-
- (۱۱) قرآن کریم درباره کدام عمل زشت می فرماید ؟
- « أَيْحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا »
-
(۱) غیبت کردن	(۲) ناسزاگویی	(۳) تهمت زدن	(۴) دروغ گفتن

۱۲) رواج کلمات زشت و فحاشی در جامعه سبب می شود که

۱) انسان از برطرف کردن عیوب خود غافل شود .

۲) تعاون و رفاقت میان مسلمانان از بین برود .

۳) انسان از هدایت الهی محروم شود .

۴) حیا از میان برود و زمینه برای افزایش گناهان دیگر فراهم شود .

۱۳) بنا به فرمایش پیامبر(ص) ، خداوند بهشت را بر چه کسی حرام کرده است ؟

۱) کسی که گوشت برادر مرده اش را بخورد .

۲) کسی که پشت سر دیگران بدگویی می کند .

۳) فحش دهنده بد زبان که برایش مهم نیست چه می گوید .

۴) شخصی که می خواهد به وسیله دروغ چیزی را به دست آورد .

۱۲ ارزش کار

ثمرات کار و تلاش

خیانت در کار

عبادت بزرگ

کسب حلال

عبادت بزرگ

آخر بزرگی از بزرگان قریش ، در این
هوای گرم با این حال عرق بریزد و به
دنبال دنیا باشد؟! اگر همین حالا مرگ
شما فرا رسد و شما در این حال بمیرید
چه خواهید کرد؟!

« در این حال مرگم فرا رسد ، در حال عبادت خدا
از دنیا رفته ام . من تلاش می کنم تا با کار کردن ،
خودم و خانواده ام را از کمک دیگران بی نیاز سازم
. این عبادت خداوند است . اگر قرار باشد از چیزی
بترسم ، باید از این بترسم که در حال گناه و
معصیت مرگم فرا رسد . »

ثمرات کار و تلاش

کار و تلاش برای بی نیاز شدن از دیگران ، نه تنها ناپسند نیست ؛ بلکه جزء عبادت های بزرگ قرار دارد .

پیامبر(ص) : عبادت ۱۰ جزء دارد که ۹ جزء آن ، کار و کسب حلال است

بی نیاز شدن از دیگران

ثمرات کار و تلاش } توانایی برای انفاق ، سخاوتمندی و مشارکت در کارهای خیر
برطرف ساختن مشکلات اجتماعی و جلوگیری از جرائم و تخلفات
اجتماعی مانند مزاحمت های خیابانی و تكدی گری

کسب حلال

کسی از راه حرام مالی را به دست می آورد و برای اینکه گناهِش پاک شود از همان مال به فقیران صدقه می دهد ، به نزدیکانش رسیدگی می کند و به زیارت خانه خدا می رود . این کارهایش نزد خدا چگونه است ؟

آنچه گناهان را پاک می کند ، کارهای نیک است ، اما کار حرام نمی تواند حرام دیگری را پاک کند .

جمع بندی :

اگر کسی اموالش را از راه حرام به دست آورد ، مرتکب گناه بزرگی می شود که حتی اگر همه آن اموال در کارهای خوب نیز مصرف کند ، نه تنها گناهانش پاک نمی شود ، بلکه گناهی به گناهانش افزوده

مردی نزد پیامبر اکرم (ص) آمد و عرض کرد: ای رسول خدا، از خداوند بخواهید دعا‌های مرا مستجاب کند. رسول خدا فرمود: اگر می‌خواهی به این خواسته ات برسی، کسب و کار حلال در پیش بگیر.

پیام حدیث: از آثار مال حرام ← مستجاب نشدن دعاها

امام رضا (ع): مالی که از راه حرام به دست آید، زیاد نخواهد شد و اگر هم زیاد شود برکتی نخواهد داشت.

پیام حدیث: از آثار مال حرام ← برکت نداشتن مال

امیرالمؤمنین (ع): کسی که اموالش را از راه نادرست به دست آورد، در جای نادرست هم آن را از دست می‌دهد.

پیام حدیث: از آثار مال حرام ← از دست دادن اموال در جای نادرست

خیانت در کار

کسب اموال حرام

شغل خوب و حلال

فروختن وسیله بی کیفیت در بسته بندی
وسیله با کیفیت با قیمت بیشتر
(به مقدار پول اضافی دریافتی مال او حرام
و واجب برگردونه)
کارمند و کم کاری در ساعت اداری
(پولی که دریافت می‌کند حق او نیست و
استفاده از آن حرام است).

راه حرام

دزدی، قمار
خرید و فروش
اجناس قاچاق

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ وَ إِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ
ترجمه :

وای بر کم فروشان ، آنان که وقتی برای خود وزن می کنند ، حق خود را به طور کامل می گیرند ، و هنگامی که می خواهند برای دیگران پیمانه یا وزن کنند ، کم می گذارند . آیا اینان نمی دانند که زنده می شوند؟ در روزی بزرگ ، روزی که همه مردم در برابر پروردگار جهانیان (برای حساب) بایستند .

خودت را امتحان کن

(۱) کار کردن چه فوایدی برای فرد و جامعه دارد؟ سه مورد را بیان کنید .

(۲) چند کار نام ببرید که درآمد آنها حرام است .

(۳) سه شغل حلال نام ببرید که ممکن است درآمد صاحبان آنها حرام شود .

(۴) کسب و کار حرام چه آثار بدی بر زندگی انسان دارد ؟

سؤال

(۱) کار و تلاش برای بی نیاز شدن از دیگران ، نه تنها نیست بلکه جزء قرار دارد .

(۲) از فواید کار کردن ، توانایی برای انفاق ، و مشارکت در کارهای است .

(۳) آنچه گناهان را پاک می کند ، است .

(۴) انسان در هر شغلی ممکن است به خاطر و در انجام وظایفش ، گرفتار مال حرام شود .

(۵) اگر کسی همه اموالی که از راه حرام به دست آورده در کارهای خوب مصرف فقط گناهانش پاک می شود .

(۶) هیچ انسان عاقلی را نخواهید یافت که دوست داشته باشد از پاداش بزرگ خداوند به سخاوتمندان ، محروم شود .

(۷) عبادت ده جزء دارد که هشت جزء آن ، کار و کسب حلال است .

(۸) اگر انسان اموالش را از راه حرام مانند دزدی و قمار به دست آورد چه حکمی دارد ؟

(۹) امام باقر(ع) در جواب کسی که از کار کردن ایشان متعجب شده بود ، چه فرمود؟

(۱۰) با توجه به آیات شریفه « وِيلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ ... » کم فروشان چه کسانی هستند ؟

(۱۱) کدام مورد از آثار مال حرام نمی باشد ؟

(۱) مزاحمت های خیابانی (۲) مستجاب نشدن دعاها

(۳) برکت نداشتن مال (۴) از دست دادن اموال در جای نادرست

(۱۲) امام صادق (ع) فرمود : آنچه گناهان را پاک می کند ، است اما کار نمی تواند حرام دیگری را پاک کند .

(۱) آمرزش الهی - حلال (۲) آمرزش الهی - حرام

(۳) کارهای نیک - حلال (۴) کارهای نیک - حرام

چراغ همیشه فروزان

مقدمه

آداب دعا

ثمرات دعا و نیایش

نامه امام علی (ع) به فرزند خود امام حسن (ع) :

(پسرم) بدان ، کسی که گنجینه های آسمان و زمین در دست اوست فرصت دعا کردن را به تو داده و جواب دادن به دعای تو را نیز بر عهده گرفته است . تو را فرمان داده است از او بخواهی تا ببخشد و رحمت طلب کنی تا عطا کند . هرگاه او را بخوانی ، ندایت را می شنود ، و چون با او راز دل گویی ، راز تو را می داند پس نیاز خود را با او بگو و اندوه خود را در پیشگاه او بگشای ، تا غم هایت را برطرف کند و در مشکلات ، تو را یاری رساند . از گنجینه های رحمتش چیزهایی بخواه که جز او کسی نمی تواند عطا کند ؛ افزونی عمر، تندرستی بدن و گشایش روزی .

(پسرم) ، خداوندی که به تو اجازه دعا کردن داده است ، (در حقیقت) کلید گنجینه های خود را در دست تو قرار داده است پس هرگاه خواستی می توانی با دعا ، درهای نعمتش را بگشایی ، و رحمتش را بر خود نازل کنی !

کاملاً طبیعی است که انسان در خطر ها و مشکلات بزرگ ← خدا را بخواند از او یاری بخواهد
تصور اشتباه ← دعا کردن تنها مخصوص همین زمان هاست .
نتیجه گیری : همواره باید با خدا ارتباط داشته باشیم و دعا کنیم .

چراغ همیشه فروزان

ما همیشه و در همه حال به خدا و یاری او نیازمندیم و بدون اجازه و خواست او نمی توانیم حتی کوچکترین کارها را نیز انجام دهیم .

چه زمانی ؟

چند نمونه از هزاران دعا برای ارتباط انسان با خدا در همه حال :

قبل از خواب ، هنگام بیدار شدن ، روزهای هفته ، هنگام وضو ، قبل از غذا خوردن و بعد از آن ، سوار شدن به وسیله نقلیه ، وقت مطالعه

« وَ قَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ »

ترجمه :

پروردگارتان گفت : مرا بخوانید (دعا کنید) تا (دعای شما را) بپذیرم .

دعا کردن ← جلب توجه ویژه خدا

دعا نکردن ← محرومیت از لطف خاص پروردگار

دعا کردن ← چراغ همواره فروزانیه که هدایت می کنه به پناهگاه اصلی

فعالیت

به محتوای نماز دقت کنید و دعاهایی که در هر شبانه روز در نماز از خداوند می خواهید ، بیان کنید . توجه داشته باشیم که صلوات فرستادن بر پیامبر خدا و خاندان پاکش از بهترین دعاهاست .

ثمرات دعا و نیایش

ثمرات
دعا
و
نیایش

مورد توجه خداوند } بهره مندی از پاداش در روز قیامت
شایستگی برای دریافت نعمت های بیشتر
در دنیا

آرامش روحی } کسی که در کنار تلاشش دعا می کنه و تمام
نیازهایش را از خدا می خواهد
در واقع به خدا ایمان داره و میدونه که فقط او می
تونه مشکلاتش را حل کنه
تکیه و اعتماد به قوی ترین و مطمئن ترین تکیه گاه
یعنی خداوند قادر و مهربان
هیچ اضطراب و غمی نداره و همواره در آرامش

امام صادق (ع) :

نزد خداوند بلند مرتبه جایگاهی است که جز با دعا نمی توان به آن رسید . اگر بنده دعا نکند و از خداوند نخواهد ، چیزی به دست نخواهد آورد ، پس بخواه تا به تو عطا شود و این را بدان ! هر دری که پیوسته کوبیده شود ، بالاخره به روی انسان باز خواهد شد .

آداب دعا

آداب دعا ← جلب توجه بیشتر خدا + دعا زودتر به اجابت می رسد

○ در چهار وقت فرصت را برای دعا کردن غنیمت شمارید ؛ هنگام قرائت قرآن ، و قت اذان ، هنگام باریدن باران و هنگام روبه رو شدن سپاه ایمان و لشکر کفر.

○ هرگاه امام باقر(ع) حاجتی داشت، ابتدا چیزی صدقه می داد و سپس خود را معطر می ساخت و به مسجد می رفت و آن گاه در هنگام اذان ظهر به دعا می پرداخت .

○ نزدیک ترین دعاها به اجابت ، دعای کسی است که در دعاهای پنهانی اش ابتدا برای دیگران دعا می کند .

چرا گاهی اوقات با اینکه ما آداب دعا را رعایت می کنیم ، اما باز هم دعایمان مستجاب نمی شود؟

(پسر م) چه بسا در اجابت دعا تأخیر می شود تا پاداش درخواست کننده بیشتر و جزای آرزومند کامل تر شود . گاهی چیزی را خواسته ای ، ولی آن را به تو نداده اند و (در عوض) بهتر از آن در این جهان یا آن جهان به تو داده اند ، و گاهی دعایت به اجابت نرسیده است ؛ زیرا چیزی طلب کرده ای که اگر داده شود ، مایه تباهی دین تو خواهد بود . پس چیزی بخواه که نیکی و زیبایی اش برایت ماندگار باشد و رنج و سختی اش از تو برکنار!

خودت را امتحان کن

(۱) دعا کردن چه فایده هایی دارد؟ به دو مورد اشاره کنید .

(۲) چهار مورد از آداب دعا را بیان کنید .

(۳) بنابر فرمایش حضرت علی(ع) ، چرا برخی از دعاها فوری برآورده نمی شوند؟

سؤال

(۱) حضرت علی (ع) به فرزندش می فرماید : خداوندی که به تو اجازه کردن داده است ، در حقیقت گنجینه های خود را در دست تو قرار داده است (۲) دعا کردن همانند همواره فروزانی است که انسان را به و واقعی هدایت می کند .

(۳) کسی که به آفریدگار می کند و او را تمام مشکلاتش می بیند ، هیچ اضطراب و غمی در زندگی نخواهد داشت و همواره در زندگی خواهد کرد .

(۴) اگر کسی می خواهد دعایش مستجاب شود ، درآمدش را گرداند و از زیر بار مردم بیرون برود .

(۵) دعا کردن تنها مخصوص خطرها و مشکلات بزرگ است .

(۶) امام صادق (ع) : نزد خداوند بلند مرتبه جایگاهی است که جز با نماز نمی توان به آن رسید .

(۷) صلوات فرستادن بر پیامبر خدا و خاندان پاکش از بهترین دعاهاست .

(۸) حضرت علی (ع) می فرماید : از گنجینه های رحمتش چیزهایی بخواه که جز او کسی نمی تواند عطا کند ، آن موارد را نام ببرید ؟

(۹) چه چیزی باعث می شود دعاهاى ما زودتر به اجابت برسد ؟

(۱۰) سه مورد از دعاهاىی که ارتباط انسان را در همه حال با خدای خود برقرار می سازند را بنویسید .

(۱۱) پیام آیه شریفه « وَ قَالَ رَبُّكُمْ اَدْعُونِي اَسْتَجِبْ لَكُمْ » را بنویسید .

(۱۲) نزدیک ترین دعاها به اجابت دعای چه کسی می باشد و در کدام مورد بهترین دعا معرفی شده است ؟

(۱) کسی که درآمدش را پاک گرداند - از خداوند طلب بخشش کردن

(۲) کسی که درآمدش را پاک گرداند - صلوات فرستادن بر پیامبر خدا و خاندان پاکش

(۳) کسی که در دعاهاى پنهانی اش ابتدا برای دیگران دعا کند - از خداوند طلب بخشش کردن

(۴) کسی که در دعاهاى پنهانی اش ابتدا برای دیگران دعا کند - صلوات فرستادن بر پیامبر خدا و خاندان پاکش

(۱۳) در چهار وقت فرصت را برای دعا کردن غنیمت شمارید :
هنگام قرائت قرآن ، ، هنگام باریدن باران و

(۱) هنگام وضو - سوار شدن به وسیله نقلیه

(۲) وقت اذان - هنگام روبه رو شدن سپاه ایمان و لشکر کفر

(۳) وقت اذان - سوار شدن به وسیله نقلیه

(۴) هنگام وضو - هنگام روبه رو شدن سپاه ایمان و لشکر کفر

(۱۴) با توجه به نامه حضرت علی (ع) به امام حسن (ع) ، خداوند کلید گنجینه های خود را در اختیار انسان قرار داده است که همان است .

(۱) نماز خواندن (۲) روزه گرفتن (۳) دعا کردن (۴) صدقه دادن

فصل ششم : جامعه اسلامی

۱۴ ما مسلمانان

مقدمه
برادری اسلام
تفرقه افکنان شیعه و سنی

مطمئناً همه غم و غصه اعضای خانواده خود را غم و اندوه خود می دانند و احساس می کنند که پاره ای از وجود خود به درد آمده است و از هیچ تلاشی برای رفع مشکل آنان دریغ نمی کنند .
این احساس نسبت به افراد خانواده ، احساس شیرین و با ارزشی است ، احساسی که نشان دهنده نهایت دلبستگی و دلسوزی نسبت به تک تک اعضای خانواده در خواست خدا از انسان ؟ ؟ ؟

« اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ »

ترجمه :

در حقیقت مؤمنان با هم برادرند .

فعالیت

به نظر شما مسئولیت ما در برابر مشکلات و گرفتاری های برادران و خواهران دینی در کشور خود و نیز سایر کشورهای مسلمان چیست؟

برادری در اسلام

- مسلمان
- ۱- اعتقاد به خدای یگانه
 - ۲- اعتقاد به روز قیامت
 - ۳- اعتقاد به حضرت محمد (ص) و قرآن کریم
 - ۴- نماز خواندن به سوی کعبه

نکته مهم :

مرزهای جغرافیایی ، نژادها ، زبان ها ← دخالتی در مسلمانی ندارد

خداوند همهٔ مسلمانان را در هر کجا که باشند و به هر زبان که سخن بگویند اعضای یک خانواده و شریک و همدرد یکدیگر می داند و مرزهای جغرافیایی و تفاوت نژادها و زبا نها را مانعی برای یکدلی آنها نمی پندارند .

حقّ مسلمان بر مسلمان دیگر چیست؟

- (۱) هرچه برای خودت دوست داری برای او نیز دوست بداری و هرچه برای خودت نمی پسندی برای او نیز نپسندی .
- (۲) به دنبال خوشنودی اش باشی و او را خشمگین نکنی .
- (۳) (هرگاه نیاز شد) با جان و مال و زبان و دستت او را یاری کنی .
- (۴) آیینی و راهنمای او باشی .
- (۵) سیر نباشی سیراب نباشی از لباس بهره مند نباشی .
- (۶) اگر مریض شد به عیادتش بروی .
- (۷) اگر دانستی که نیازی دارد ، پیش از آنکه به تو بگوید خودت برای رفع نیازش اقدام کنی .

فعالیت

به نظر شما اگر مسلمانان این وظایف را نسبت به یکدیگر انجام دهند ، دنیای مسلمانان چگونه خواهد شد؟

بیش از ۱/۵ میلیارد مسلمان در ۵۷ کشور اسلامی

قدرت های استعمار گر ایجاد تفرقه و جنگ افروزی میان مسلمانان

بزرگنمایی اختلافات میان مذاهب و اقوام با قدرت تبلیغاتی و رسانه های پرشمار تبدیل این اختلافات به مسئله اصلی میان مسلمانان

پس از جدایی کامل ملت ها ، به راه اندختن جنگ های داخلی میان مسلمانان با تحریک ملت ها ، توزیع اسلحه و مهمات به صورت پنهانی و آشکار میان آنها ، تشکیل فرقه ها و گروه هایی با شعار و ظواهر اسلامی اما همسو و هم جهت با اهداف خود وارد کردن مسلمانان به جنگ های فرسایشی و ویرانگر با بهانه های واهی ارائه چهره زشت و خشن از اسلام که مانع گرایش روزافزون مردم جهان به سوی پیامبر رحمت و دین اسلام می شود .

چه چیزی چهره واقعی گروه های ظاهراً مسلمان را نشان می دهد ؟
آنان حتی یک بار نیز علیه دشمن واقعی مسلمانان یعنی اسرائیل و حامیان آن اعلام جنگ نکرده اند بلکه حتی فراتر از آن بارها دوستی و هم پیمانی خود را با آنها اعلام کرده اند.

« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ »

ترجمه :

ای کسانی که ایمان آوردید ، از غیر خودتان هم راز انتخاب نکنید ، آنها از هیچ فسادى نسبت به شما کوتاهی نمی کنند آنها دوست دارند شما در رنج و زحمت باشید دشمنی از گفتار و کلامشان آشکار است و آنچه در دلهایشان پنهان می دارند ، بزرگ تر است .

سنی

و

شیعه

در بیشتر عقاید اسلامی و احکام دینی مشترک اند
همدیگر را مسلمان می دانند
تمام حقوق یک مسلمان را برای هم محترم می شمارند

اختلاف نظر اصلی : خلافت پس از رحلت پیامبر(ص)

پیامبر برای خودش جانشینی تعیین
نکرد به دلیل حفظ نظم و اداره جامعه
اسلامی تعدادی از مسلمانان در مکانی
به نام سقیفه ابوبکر را به خلافت
برگزیدند و بیعت کردند

با یادآوری شایستگی و علم و تقوای
علی بن ابی طالب او را به عنوان جانشین
خود معرفی نمود و امامان را تا امام
دوازدهم معرفی کرد

چند نکته مهم :

بر اساس دین اسلام هیچ گروهی حق ندارد به مقدّسات و عقاید گروه دیگر اهانت
کند یا آنها را از محدوده اسلام بیرون بداند .

در دنیای امروز، دیگر هیچ تردیدی باقی نمانده است که هر اقدامی که به اختلافات
قومی و نژادی و مذهبی مسلمانان از همدیگر بینجامد ، درواقع خدمت به دشمنان
اسلام عزیز است .

مقام معظم رهبری : هرکسی را شما دیدید که ندای تفرقه بین شیعه و سنی را سر
می دهد ، چه شیعه باشد و چه سنی ، این فرد مزدور دشمن است ، چه خودش
بداند و یا نداند .

خودت را امتحان کن

(۱) چهار مورد از وظایف یک مسلمان را نسبت به برادران دینی اش بیان کنید .

۲) مهمترین برنامه دشمنان اسلام برای از بین بردن اتحاد مسلمانان چیست؟ مراحل این برنامه را توضیح دهید .

سؤال

- ۱) خداوند همه مسلمانان را در هر کجا که باشند و به هر زبان که سخن بگویند ، و شریک و همدرد یکدیگر می داند .
- ۲) اهل سنت معتقدند که پیامبر برای خودش تعیین نفرمود .
- ۳) دو گروه از مسلمانان که همواره تلاش می شود میان آنها اختلاف ایجاد شود ، و هستند .
- ۴) با توجه به سخنان امام صادق (ع) مسلمان باید به دنبال خشنودی برادر دینی خود باشد و او را نکند .
- ۵) استعمارگران به صورت پیوسته اختلافات میان اقوام و مختلف مسلمان را می کنند .
- ۶) مرزهای جغرافیایی و تفاوت نژادها و زبا نها مانعی برای یکدلی مسلمانان نمی باشد .
- ۷) شیعیان و اهل سنت در بیشتر عقاید اسلامی و احکام دینی با هم مشترک هستند .
- ۸) استعمارگران در مرحله اول با تحریک ملت ها جنگ های داخلی را میان مسلمانان به راه می اندازند .
- ۹) کسی که ندای تفرقه بین شیعه و سنی را سر می دهد ، در بیانات مقام معظم رهبری چه نامیده شده است ؟
- ۱۰) اعتقاد شیعیان درباره خلافت پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) را بنویسید ؟
- ۱۱) آیه شریفه « اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ » را ترجمه کنید .

(۱۲) از نظر دین اسلام کسی مسلمان است که اعتقاد دارد به

(۱) خدای یگانه و روز قیامت (۲) نماز خواندن به سوی کعبه

(۳) حضرت محمد (ص) و قرآن کریم (۴) همه موارد

(۱۳) با توجه به آیه شریفه « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِّن دُونِكُمْ . . . » خداوند حکیم دشمنان اسلام را چگونه توصیف کرده است ؟

(۱) دشمنی از گفتار و کلامشان آشکار است و آنچه در دلهایشان پنهان می دارند ، بزرگ تر است .

(۲) با تحریک ملت ها جنگ های داخلی را میان مسلمانان به راه می اندازند .

(۳) از هیچ فسادى نسبت به مسلمانان کوتاهی نمی کنند .

(۴) مورد ۱ و ۳

(۱۴) اصلی ترین موضوعی که شیعیان و اهل سنت درباره آن با هم اختلاف نظر دارند ، کدام مورد است ؟

(۱) عقاید اسلامی و احکام دینی (۲) نحوه مقابله با دشمنان اسلام

(۳) مسئله خلافت پس از رحلت پیامبر(ص) (۴) حقوق مسلمانان نسبت به یکدیگر

(۱۵) کدام مورد درباره اقدامات تفرقه افکنان صحیح نمی باشد ؟

(۱) بزرگ نمایی اختلافات و تبدیل آن به مسئله اصلی مسلمانان

(۲) طرفداری از گروهی از مسلمانان برای ترویج اسلام

(۳) تشکیل فرقه ها و گروه هایی با شعارها و ظواهر اسلامی

(۴) تلاش برای ارائه چهره زشت و خشن از اسلام

۱۵ ما مسلمانان

ایستگاه آخر

حقوق سه گانه (حقّ النفس - حقّ الله - حقّ الناس)

حقوق سه گانه

دوری کردن از گناهان ، نماز خواندن
، امر به معروف کردن

حقّ الله

حقّ النفس

مسواک زدن ، مطالعه کردن
غذا خوردن ، استراحت کردن

حقّ الناس

آزار ندادن دیگران
کمک کردن به نیازمندان
رعایت حق دیگران و ظلم نکردن

فعالیت

(۱) به نمونه ها توجه کنید و جدول زیر را با چند مثال دیگر کامل کنید

کسی که بدون دلیل در ماه رمضان روزه نمی گیرد .	بی توجهی به حقّ الله
کسی که به دیگران تهمت می زند .	بی توجهی به حقّ الناس
کسی که عمر و وقتش را بیهوده تلف می کند .	بی توجهی به حقّ النفس

مادی ← رعایت حقوق مالی مردم

معنوی ← حفظ آبرو ، اسرار و شخصیت مردم

مثال: (۱) با دروغ سخن غیرواقعی درباره کسی گفته می شود

(۲) با غیبت چهره یک انسان پیش دیگران تخریب می شود

(۳) با فحش دادن شخصیت فردی نزد دیگران تحقیر می شود

حقّ النَّاس

دامنه حقوق دیگران آن قدر گسترده است که گاهی اوقات انسان ها بدون اینکه خودشان توجه داشته باشند ، حقوق عده زیادی از مردم را از بین می برند و در روز قیامت ناگهان با جمعیت بسیار زیادی از طلبکاران روبه رو می شوند .

پیامبر(ص):

از رحمت خدا دور است کسی که توقف گاه ها و استراحت گاه های عمومی را آلوده کند و همچنین کسی که راه عبور مردم را سد کند .

جمله مهم :

سفارش دین به مسلمانان ← در حفظ محیط زیست کوشا

کمک به رشد و حفاظت از این نعمت های الهی ← عبادت

فعالیت

(۱) اگر کسی با شکستن یک درخت حق همه مردم را از بین ببرد ، چگونه می تواند این حق بزرگ را جبران کند؟

(۲) نمونه های دیگری از بی توجهی به حقّ النَّاس که در میان افراد جامعه مشاهده می کنید ، بیان نمایید .

خودت را امتحان کن

(۱) کسی که دوست دارد به بهشت الهی راه یابد ، باید حقوق چه کسانی را رعایت کند؟

(۲) اگر همهٔ مردم نسبت به حقوق یکدیگر بی توجهی کنند ، چه اتفاقی در جامعه خواهد افتاد؟

(۳) سه نمونه از حقوقی را که هم کلاسی ها بر شما دارند ، بیان کنید .

(۴) سه نمونه از حقوقی را که افراد خانواده (پدر، مادر، برادر، خواهر و ...) بر شما دارند ، بیان کنید .

سؤال

(۱) کسی که بدون دلیل در ماه رمضان روزه نمی گیرد به بی توجهی کرده است.

(۲) حقّ النَّاس فقط در حقوق مالی مردم نیست ؛ بلکه حفظ آبرو ، و آنان نیز جزء حقّ النَّاس است .

(۳) پیامبر(ص) : از رحمت خدا دور است کسی که و استراحتگاه های را آلوده کند .

(۴) ما موظفیم به نیازمندان کمک کنیم ، دیگران را آزار ندهیم ، به این وظایف حق النَّفس گفته می شود .

(۵) کمک به رشد و حفاظت از محیط زیست در ردیف عبادات می باشد .

(۶) کسی که عمر و وقتش را بیهوده تلف می کند به حقّ الله بی توجهی کرده است.

(۷) حق النفس را با ذکر مثال توضیح دهید .

(۸) کسی که با بی توجهی باعث آتش گرفتن بخش وسیعی از جنگل می شود کدام حق را ضایع کرده است و در برابر چه کسی مسئول می باشد ؟

(۹) اموال عمومی از قبیل جنگل ها ، رودخانه ، فضاهای سبز بیانگر کدام یک از حقوق سه گانه می باشد ؟

(۱) حق الناس (۲) حق النفس (۳) حق الله (۴) مورد ۲ و ۳

(۱۰) کدام یک از موارد زیر به ترتیب (حق الناس - حق النفس - حق الله) می باشد ؟

(۱) حفظ آبرو - نماز خواندن - دوری از گناهان

(۲) حفظ اموال عمومی - تهمت زدن - حفظ آبرو

(۳) تلف کردن عمر - مسواک زدن - امر به معروف

(۴) کمک به نیازمندان - تلاش برای رشد کردن - روزه گرفتن